

HASŁO ŁÓDZKIE

DZIENNIK BEZPARTYJNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA, Łódź, Piotrkowska Nr. 15
Telefony: Redakcji 1-81-06, Administracji 1-63-66

Cena **20** groszy

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godziny 6-7 wieczorem
Sekretariat czynny od godz. 12-1 w poł. i od 6-7 wiecz.

NARADY Z PREZESAMI STRONNICTW

zostały wczoraj zakończone

P. premier wygłosi drugi odczyt o sytuacji parlamentarnej

Sprawozdawca parlamentarny „Hasła” donosi z Warszawy:

W dniu wczorajszym zameldowała się w Belwederze delegacja nowego stronnictwa politycznego „Trybuni”.

Delegacja złożona z Bolesława Stróżewskiego i Edmunda Wodzińskiego złożyła w adjutanturze swoje podpisy.

Sytuacja polityczna w ciągu dnia wczorajszego nie uległa żadnym zmianom. P. Prezydent jak już zaznaczyło „Hasło” wyznaczył na wczoraj cztery ostatnie konferencje z przedstawicielami klubów sejmowych, a mianowicie pos. Smulikowskim (P. P. S. rew. fr.) Chądzyńskim (N. P. R.), Chacińskim (Ch. D.) i Rozmarynem (Kolo żydowskie).

Zaproszenie posła dr. Rozmaryna na konferencje do p. Prezydenta Mościckiego wywołało w sferach żydowskich silne poruszenie. Koła te zwróciły uwagę na fakt, iż nie zaproszono przywódcy klubu żydowskiego, posła Grünbauma, ale posła dr. Rozmaryna, który jest wrogiem posła Grünbauma, zwalczającym dlatego taktykę mniejszości żydowskich, tak samo, jak zwalczał ją zmarły ostatnio poseł Reich, skutkiem czego żydzi galicyjscy po wyborze posła Grünbauma wystąpili przeciw działalności grupy żydowskiej, zapowiadając brak współdziałania z nią do chwili usunięcia posła Grünbauma z jego stanowiska.

Podczas ostatniego głosowania nad wotum nieufności dla rządu wyraziło się to w oddaniu przez żydów galicyjskich podczas głosowania białych kartek, wbrew instrukcji klubu mniejszości żydowskiej.

Konferencja z pos. dr. Rozmarynem na Zamku miała prawdopodobnie na celu zapoznanie się z poglądami żydów, chcących lojalnie współpracować z rządem polskim.

W dniu dzisiejszym p. Prezydent najprawdopodobniej poleci swej kancelarii, aby rozesłała zaproszenia do wybitnych przedstawicieli świata przemysłowego,

P. min Moraczewski na inspekcji

WARSZAWA, 12.12. Dnia 11 grudnia r. b. pan minister robót publicznych Moraczewski w towarzystwie wiceministra Górskiego i dyrektora departamentu drogowego inż. Nestorowicza udał się do Kielec na inspekcje prowadzonych tam robót przy rozbudowie i powiększeniu eksploatacji państwowych kamieniołomów. Pan minister wraz z towarzyszącymi mu osobami wrócił do Warszawy tego samego dnia wieczorem. 12 b. m. pan minister objął urzędowanie.

Dwie katastrofy na rzekach

LEODJUM 12, 12. Na Mozeli przewróciła się szalupa, przyczem dwie osoby utonęły. (PAT)

PARYŻ 12, 12. W ujściu rzeki Tajó rozbił się statek, przybyły z Kapatarida. (AW)

handlowego i rzemieślniczego. Z zaproszonymi przedstawicielami jak

już donosiło „Hasło” p. Prezydent odbędzie kolejno szereg dalszych narad, mają-

Uznanie Ameryki dla Polaków

Urzędowy komunikat Białego Domu

WASZYNGTON 12, 12. Biały Dom wydał następujący komunikat: Poselstwo amerykańskie w Warszawie wkrótce będzie podniesione do rangi ambasady. Krok ten jest komplementem dla dużej liczby ludności Stanów Zjednoczonych pochodzenia polskiego, oznacza bowiem wzrost znaczenia Polski w Europie. Prezydent pošle

do senatu nominację obecnego ministra w Warszawie Stetsona na ambasadora. Kongres ma uchwalić różnicę uposażenia, wynoszącą dla ambasadora 17.000 dolarów rocznie. Oczekiwane jest w Waszyngtonie, iż rząd polski wzamian podniesie swe poselstwo w Waszyngtonie do rangi ambasady. (PAT)

Burzliwe demonstracje komunistów w dniu otwarcia parlamentu czeskiego

PRAGA, 12.12. Dziś w południe odbyło się tu inauguracyjne posiedzenie Izby posłów. Po złożeniu ślubowania, które odebrał premier Udržal, odbyły się wybory do prezydium izby. Przewodniczącym wybrany został przedstawiciel agrarjuszów Malypeter, przewodniczącym poprzedniego sejmiku, wiceprezesami zostali członkowie partji koalicyjnej,

na znak protestu ludowcy słowaccy i niemieccy chrześcijańsko-socjalni, którzy po za komunistami stanowią właściwą opozycję, opuścili salę. Komuniści zarówno w czasie składania przyrzeczenia, jak i w czasie wyboru prezydium urządzili hałaśliwą obstrukcję za uwolnieniem z więzień ich przywódców.

Anglicy opuścili Wiesbaden

WIESBADEN 12, 12. Okupacyjne wojska angielskie opuściły dziś Wiesbaden o-

statecznie. Oddziały francuskie oddały o-
djędzającym honory wojskowe. (PAT)

OLBRZYMI DEFICYT

SKARBU NIEMIECKIEGO WYNOŚI W ROKU BIEŻĄCYM 1 MILJARD 700 MILJONÓW MAREK

BERLIN, 12.12. Posiedzenie dzisiejsze Reichstagu rozpoczęło się o godz. 3 popołudniu. Pierwszy zabrał głos kanclerz Rzeszy Herman Müller, zaznaczając, że odciążenie dla budżetu na rok 1930 pozostaje w ścisłej zależności od kwestji, czy państwa, biorące udział w reparacjach, zaaprobują plan Younga, czy go odrzuca. Na ataki z rozmaitych stron, skierowane przeciw rządowi, z powodu umowy wyrównawczej z Polską, kanclerz Rzeszy odpowiedział, że umowa ta jest rezultatem par. 9 planu Younga.

Zarówno Polska, jak i Niemcy czynią sobie wzajemne ustępstwa. Za ustępstwa, poczynione Polsce przez Niemcy, Polska daje cenne kompensaty. Przechodząc do reformy finansowej, kanclerz wymienił 2 zasadnicze punkty, o jakie rządowi głównie chodzi: równowaga budżetowa i pokrycie deficytu kasowego, który zamknięciem rachunków dla roku bieżącego wynosić będzie 1 miliard i 700 milionów marek. Rok 1930 będzie — według kanclerza — wymagać znacznych sum na zwiększenie zapomóg dla bezro-

botnych, dla ofiar kryzysu gospodarczego, dla akcji pomocy dla rolnictwa oraz na zrealizowanie tzw. programu kresowego, zarówno na granicy wschodniej, jak i na zachodniej Niemiec. Wniesiony przez rząd do Reichstagu projekt reformy finansowej — jak zaznaczył kanclerz — dąży do stworzenia warunków, umożliwiających stały wzrost kapitału niemieckiego wewnątrz Rzeszy. W dalszym ciągu przemówienia kanclerza stawia kwestję zaufania, dodając, że o ile rząd otrzyma wotum nieufności, a nowy na jego miejsce nie będzie utworzony, sprawa zwołania konferencji haskiej pozostałaby pod znakiem zapytania. Z drugiej strony, jeżeli rząd jeszcze w miesiącu bieżącym nie otrzyma pokrycia olbrzymiego deficytu kasowego, wówczas finanse Rzeszy ulegną — zdaniem kanclerza — wstrzymaniu i niechybnieścią ciągnie to za sobą ostry kryzys gospodarczy. Na zakończenie kanclerz Müller apelował do posłów Reichstagu, aby usunęli na plan drugi przeciwnieństwa, jakie ich dzieli, a wzięli pod uwagę jedynie sprawę ogólną, łączącą cały naród niemiecki.

Mowa kanclerza była przerywana protestami zarówno przez komunistów jak i nacjonalistów.

Krwawa walka z więźniami

Zakończyła się śmiercią dwunastu osób

AUBURN, (stan N. York), 12.12. Więźniowie, odsiadujący długoterminowe więzienie zbuntowali się, zabijając strzałami rewolwerowymi strażnika więziennego i zabierając z sobą siedmiu strażników jako zakładników, poczem zabarykadowali się. Po kilkugodzinnej zażartej walce, w której wzięły udział: policja, straż ogniowa i żołnierze, uzbrojeni w karabiny maszynowe, granaty i bomby lżawiące, udało się zakładników uwolnić. Z nadejściem jednak nocy mała

grupa więźniów zabarykadowała się w jednej z sal więziennych, opierając się atakom. Trzej więźniowie zostali zabici, a trzech strażnicy odnieśli rany, przy czem jeden śmiertelnie.

AUBURN, 12.12. Pięciu więźniów, którzy brali udział w buncie wczorajszym zmarło. Bunt został całkowicie stłumiony.

LONDYN 12, 12. Agencja Reutera donosi z Nowego Jorku, iż przy tłumieniu buntu więźniów w Auburn zabito 12 osób.

Olbrzymi pożar pozbawił pracy tysiące robotników

KARLSRUHE, 12.12. Dziś zrana wybuchł w składach miejscowej cukrowni olbrzymi pożar.

Na miejsce przybyło siedem oddziałów straży ogniowej. W akcji ratunkowej użyto 28 sikawek. Jednakże silny wiatr przyczyniał się do rozszerzenia pożaru, zaś zapalenie się magazynów benzyny, znajdujących się na terenie cukrowni, utrudniało ratunek.

Wszystkie zabudowania cukrowni padły pastwą płomieni. Cukrownia zatrudniała ponad tysiąc robotników. Straty wynoszą kilka milionów marek. (AW)

Zwycięzcy kawalerzyści wrócili do Warszawy

WARSZAWA, 12.12. Dziś rano przyjechała do stolicy pociągiem berlińskim polska drużyna jeźdźców w składzie: pułk. Dreszer, kierownik drużyny, oraz jeźdźcy Starnawski, Zgorzelski i Czowski. Oficerowie polscy przywieźli ze sobą wiele cennych nagród, między innymi puchar narodów, który po trzykrotnem jej zdobyciu przez Polaków pozostaje naszą własnością. (PAT)

30 osób padło ofiarą zderzenia autobusu z tramwajem

LONDYN, 12.12. W środę wieczorem w mieście Enfield, w odległości 15 km. od Londynu, nastąpiło starcie tramwaju z autobusem. Tramwaj przewrócił się, autobus zaś jest poważnie uszkodzony. 5 osób jest zabitych, 26 zaś ciężko rannych, przyczem wszyscy zabici i 20 rannych byli pasażerami tramwaju, 6 zaś rannych — pasażerami autobusu. Stan wielu rannych jest beznadziejny. (AW)

Skazanie na śmierć kilku „petlurowców”

MOSKWA, 12.12. Sąd sowiecki w Czerkasach, na Ukrainie, skazał na karę śmierci kilku byłych „petlurowców”, oskarżonych o przynależność do kontrrewolucyjnej organizacji ukraińskiej, złożonej z mieszkańców wsi Potapki w powiecie kaniowskim.

Austria zaciąga pożyczkę w Ameryce

WIEN 12, 12. Profesor uniwersytetu wiedeńskiego, Redlich, bawiący obecnie w Ameryce, otrzymał od kanclerza Schöbera misję wyjednaną zaliczki na większą pożyczkę zagraniczną. Zaliczka ta wyniesłaby miała 25 milionów dolarów. O większą sumę chwilowo trudno się kusić, bowiem — jak informują sfery rządowe austriackie — obecny moment na rynkach pieniężnych Stanów Zjednoczonych nie sprzyja tego rodzaju ofertom. (AW)

**ŻYCIE
ZACZYNA SIĘ JUTRO...**

Fantastyczne plotki litewskie o rzekomych planach Marszałka Piłsudskiego w sprawie Wileńszczyzny

KOWNO, 12.12. Rozpowszechniane tu są fantastyczne pogłoski, jakoby w kołach rządowych polskich opracowany został z polecenia marszałka Piłsudskiego projekt autonomii ziemi wileńskiej przy

współdziałaniu niektórych posłów z Wileńszczyzny. Pogłoski te twierdzą, że w Wilnie zwołany został stały sejm autonomiczny przyczem obszar autonomiczny obejmą całą dawną Litwę środkową.

Zacięte walki o Kanton Losy miasta są niepewne

LONDYN, 12.12. Według doniesień z Honkongu, zacięte walki o Kanton trwają bez przerwy, przyczem oddziały Czang-Fa-Weja dotarły do Sun-Waj w odległości 19 mil na północ od Kantonu. Sytuacja jest tem cięższa, iż wobec groźnego położenia w dorzeczu Jan-Tse-Kiang nie można się spodziewać nade-

ścia posiłków z Nankinu. Liczni mieszkańcy Kantonu, przeważnie kupcy i przemysłowcy są przygotowani w każdej chwili opuścić miasto i udać się do Honkongu. W sferach międzynarodowych liczą się z możliwością zajęcia Kantonu przez armję zbuntowaną.

Litwini kolonizują pogranicze polskie

KOWNO, 12.12. Na terenie powiatów trockiego i olickiego bawiła specjalna komisja litewska z ramienia centralnych władz kowieńskich, która oglądała i badała tereny na pograniczu polsko-litewskim przeznaczone na kolonizację.

Rząd litewski na wiosnę przyszedł

roku zamierza osiedlić w powiatach trockim i olickim 1500 kolonistów z obszaru kłajpedzkiego, z powiatu kowieńskiego i ze Żmudzi. W ten sposób rząd litewski usiłuje wzmocnić litewskość na pograniczu Polski oraz zapobiec masowej emigracji Litwinów do Ameryki.

Napad na żydów

Ofiary katastrofy opatrzyło pogotowie

WIEN 12.12. W kawiarni „Prodec tenburse” zgromadziła się wczoraj wieczór większa grupa sjonistów dla omówienia sprawy Halsmanna.

Około godziny 12-ej w nocy wpadła do kawiarni grupa „heimwehrowców”, uzbrojonych w pałki gumowe, krzyząc: „Precz z żydami”.

Napastnicy wznieśli popłoch w kawiarni, bijąc znajdujących się w niej

gości. Kilku poturbowanych zostało tak ciężko, iż wezwano na miejsce karetki pogotowia ratunkowego.

Dzisiejsza prasa socjalistyczna podkreśla, iż „Heimwehra”, subsydjowana wielokrotnie przez przemysł austriacki, a zatem często i przez fabrykantów żydów, niejednokrotnie w odezwach swoich zastrzegala się, iż nie żywi tendencji antysemitycznych.

Dziś i dni
następnych

Pierwszy raz
w Łodzi

Przepiękny film, przepojony łąką i sentymentem, pełen subtelności i poezji

ZAPOMNISZ O MNIE...

Dramat dwojga młodych serc,
Mistrzowska reżyserja JAMES CRUSE

Główne role kreują:
JÓZEFINA DUNN
RICARDO CORTEZ
WILLIAM HEINES

Specjalna ilustracja muzyczna pod dyr. SZ. BAJGELMANA
W programie muzycznym najnowsze szlagiery

Zgnilizna moralna w Berlinie

BERLIN, 12.12. Otwarto tutaj t. zw. „Kabaret 17-letnich”.

Personel artystyczny składa się z młodzieży od 15 do 17 lat, — płci obojga, uczęszczającej do szkół średnich.

Program pierwszych występów był tak ordynarnie bezwstydnym, iż nawet mało z tej strony wymagająca publiczność berlińska gwałtownie zaprotestowała przeciw temu.

Miało miejsce wiele zgłoszeń do policji o zamknięcie omawianego lokalu rozrywkowego. (AW)

Trudności w walce przeciwko religii

RYGA, 12.12. „Prawda” donosi, że kampanja przeciwereligijna w związku z tegorocznymi świętami Bożego Narodzenia napotyka na coraz większe trudności. Mimo zapowiedzianych represji władz, cały szereg robotników zamierza obchodzić święta i nie pracować w dni świąteczne. Tajne związki religijne oraz sekty rozwinięły silną propagandę przeciwsowiecką. W Moskwie kursują ulotki, nawołujące do obchodzenia świąt Bożego Narodzenia.

Nowy prezydent Szwajcarii

BERN, 12.12. Zgromadzenie związkowe wybrało nowych członków rady związkowej: Mingera, przywódcę partji mieszczańskiej - chłopskiej, na miejsce zmarłego Scheurera i Meyera radykała na miejsce Haaba, który zgłosił dymisję. Sędzią związkowym na miejsce zmarłego Egraggena wybrany został dr Guggenheim. Następnie zgromadzenie przystąpiło do wyboru prezydenta federacji helweckiej na rok 1930. Prezydentem wybrany został Musy. (PAT)

300 milj. deficytu wykazuje budżet Paryża

PARYŻ 12, 12. Budżet miasta Paryża, wynoszący 3 miljardy franków, zamknął się deficytem 300,000,000 franków.

Deficyt ten pokryty zostanie z dochodów skarbu, a przede wszystkim z nadwyżek podatkowych, oraz z wprowadzonej na skutek omawianego deficytu podwyżki biletów autobusowych, metro i tramwai. (AW)

Banda usypiaczy ograbiła żonę rumuńskiego dyplomaty

LWÓW 12, 12. Wczoraj w pociągu pociesnym między Stanisławowem a Kołomyją, została usłpiona środkiem nasennym, a następnie ograbiona z licznych kosztowności i dokumentów, żona podsekretarza stanu w rumuńskim ministerstwie zdrowia Branka Moldovan.

Usłpioną pasażerkę zauważył w przodzie konduktor i zaalarmował urząd ruchu oraz policję, w Stanisławowie. W sprawie tej toczą się dochodzenia. (AW)

KINO - TEATR

RESURSA
UL. KILIŃSKIEGO 123

Dziś i dni następnych!

Początek seansów w dni powszednie o godz.
— 5,20, 7,15 i 9; w dni świąteczne —
o godz. 3, 5, 7 i 9

Dziś i dni następnych!

Niezapomniana tragedia, która rozegrała się o świcie dn. 12 października 1915 roku, uwieczniona została na taśmie filmowej p. t.

O ŚWICIE
(MISS CAVELL)

W roli głównej największa tragiczka ekranu SYBILLA THORNDOKI
oraz wojsko angielskie, lotnicy, jeńcy belgijscy sąd niemiecki i wiele innych. Niezapomniane monumentalne arcydzieło, które wystawiła ludzkość największemu bohaterstwu kobiety.

Następny program: „Ty moje marzenie”

REFORMA KONSTYTUCJI W AUSTRJI

Przeprowadzona po ciężkich zmaganiach stronnictw parlamentarnych zmiana ustroju republiki austriackiej sprowadza to państwo na drogę prawidłowego gospodarczego, kulturalnego i politycznego rozwoju, zaś dla stronnictw opozycyjnych naszego Sejmu może być źródłem cennych nawet i naśladowania godnych wskazówek.

Minjaturowa w stosunku do habsburskiej monarchii republika ma w Wiedniu jako stolicy państwa, olbrzymią głowę organizmu, zaś w krajach związkowych karłowaty, niedokrzwisty kadłub.

Konstytucja uchwalona w roku 1920, znowelizowana w roku 1925, oddawała państwo austriackie na łup zwalczających się stronnictw, tworzyła rząd i głowę państwa bez istotnej władzy i siły, bez możliwości przeciwstawienia się partyjnym eksperymentom zwalczających się wzajemnie socjalistów, zwolenników „Anschlusu”, stronnictw startych z powierzchni monarchii Habsburgów i innych drobnych ugrupowań politycznych.

Miasto Wiedeń było niepodzielną domeną wyznawców Marxa, prowincją rządzących przeważnie ich przeciwnicy.

Ile chaosu i niedorzeczności, na ciele „Watyki” przeprowadzanych eksperymentów wnieśli socjaliści w gospodarkę Wiednia, świadczy nędza, kulturalny upadek i materialny bezwład tego miasta. Mutatis mutandis jest to gospodarka tego rodzaju i tej wartości, jak ją przeżywa w dzisiejszych czasach miasto Łódź pod rządami pepesowców z pod znaku C. K. W.

Socjaliści austriaccy opierają swą siłę na republikańskim „Schutzbundzie”, ich przeciwnicy stworzyli „Heimwehre”; początkowo skromną i nieśmiało występującą, która następnie dzięki socjalistycznej gospodarce, objawiając odruchowo wszystkie zdrowo myślące żywioły, urosła do prawdziwej potęgi.

Przed niedawnym czasem obustronne napięcie doszło do tego stopnia, że groziło ogólnymi walkami bratobójczymi, marszem „Heimwehry” na Wiedeń i zupełną dezorganizacją, a może nawet upadkiem państwa.

W tym momencie uchwycił ster rządów mąż niezwykle silnej ręki i szerokiego umysłu politycznego, obecny kanclerz, a dawny prezydent policji miasta Wiednia, Schober, zwany przez prasę socjalistyczną „krwawym poem” i „mordercą proletariatu”.

Oparwszy się na „Heimwehrze”, pofatrył w krótkim czasie opamiętanie socjalistycznych przywódców doprowadzić do tego, że zawahali się przed rozlewem krwi i poszli drogą kompromisu, a kanclerz Schober mógł po stosunkowo niedługich debatach parlamentarnych przeprowadzić bez istotnych zmian rządowy projekt konstytucji.

W ten sposób udało mu się stworzyć wielkie dzieło i dać ludowi to, co mu było potrzebne do dalszego politycznego i gospodarczego rozwoju, a to silną władzę prezydenta i rządu oraz ograniczenie praw wszechwładnego dotychczas parlamentu.

Pisma socjalistyczne nie przyznają się wprawdzie otwarcie do poniesionej klęski, a wiedeński „Arbeiter Zeitung” stara się z gorzkiego nieporozumienia ukuć chlubne zwycięstwo, jednak robotnik wiedeński między wierszami partyjnego pisma dostrzega wyraźnie istotę tego, co się stało w imię dobrze pojętej i zrozumianej idei państwowej.

Konstytucja austriacka doszła do skutku przez kompromis ze wszechwładnymi marxistami, stwarzając ukrócenie parlamentu i wzmocnienie władzy wykonawczej.

Niechże to będzie nauką, przestroga i wskazaniem dla naszych opozycjonistów

sejmowych. Niech z ciasnego podwórka jednej partii, zainteresowania jedynie klasowego i korzyści dla drobnych grup wejdą na szeroką arenę dobra państwowego

i niech rezygnują z przywilejów i czerpanych dla siebie i swych komilitonów partyjnych korzyści.

A z pewnością nowa konstytucja, na któ

ra czeka cały naród, wejdzie w życie bez wstrząśnień, niepokojów i bolesnych rozczarowań.

Adam Witki.

Przegląd prasy

Na Marginesie konferencji u Pana Prezydenta Rzeczypospolitej

Korowód przywódców stronnictw, za prośbą przez P. Prezydenta na „Zamek”, w dalszym ciągu trwa. Na temat treści rozmów panują różnorodne przypuszczenia. Zwłaszcza praca opozycyjna denerwuje się i rozsiewa fantastyczne pogłoski.

Z domniemanej treści konferencji wysuwa czwartkowy „Dziennik Poznański” następujące wnioski:

Konferencje zamkowe nie wydadzą wyników pozytywnych; jeśli jednak chodzi o wyniki negatywne, to będą one z pewnością korzystne, a nawet bardzo pożyteczne. Nie wiemy oczywiście, jak dłu

go trwać będzie przesilenie i związane z nim narady; nie ulega jednak wątpliwości, że w ciągu tych dni kilku czy kilkunastu odbędzie się jak gdyby pokaz niemocy twórczej opozycji, jej niezdolności do jakiegokolwiek pozytywnego czynu. Na oczach całego społeczeństwa okaże się, że opozycja, uchwalając wotum nieufności dla Rządu postąpiła lekkomyślnie, że głosowanie piątkowe było po tępieniu godnym aktem swawoli, że zwycięstwo arytmetycznej większości było w rzeczywistości klęską parlamentarzysty polskiego. Konferencje i narady, podczas których ze strony „zwycięskiej” opozycji nie padną żadne ważne słowa, a tylko pozbawione istotnej treści ogólniki, wyjaśniają położenie w kierunku dla opozycji niezbyt korzystnym. Im dłużej trwać będzie przesilenie tem jaśniejszym stawać się będzie, że jedyną drogą wyjścia jest powrót do stanu rzeczy, istniejącego przed uchwaleniem wotum nieufności. Okaże się również, że niepodobna brać poważnie i liczyć się z uchwałami dzisiejszej większości sejmowej, bo nie są one aktami woli, a proreprezentacją złego humoru.

I słusznie. Opozycja wykazała już swą impotentę twórczą, która po konferencji jeszcze plastyczniej i dosadniej się uzmysłowi.

Jak merytorycy opozycyjni są zdezerjentowani i tracą zdrowy rozsądek, świadczy czwartkowy artykuł „Gazety Polskiej”, który w ten sposób przygwałdza ich umysłowy chaos:

Leaderzy opozycji dają wyraz niesamowitemu postulatowi, aby obóz dotychczas rządzący z pomiędzy siebie wyłonił ludzi, którzy przystąpią do... likwidacji pomajowego rządu. Wymienia się szereg nazwisk, czolowych nazwisk pisarzy, jako tych, których powołanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej do Rządu spotkałoby się z akceptacją opozycji. Podsuwa się im niewiadomo skąd i dlaczego tendencje kompromisowe z parlamentaryzmem naszym, posiadają się ich o uwłaczającą skłonność do porozumienia z bezsilną nędzą opozycyjną.

Że już nawet w najbardziej wrogiel i nieublaganej opozycji nastąpiło pewne otrzeźwienie, świadczą o tym głosy prasy. I tak poznański „Nowy Kurjer” z 12 b. m. pisze o odprężeniu i obniżeniu nastroju bojowego następująco:

Nawet najskrajniejszej opozycji chodzi w danej chwili o koncepcję „rządu prawa” a nie o te lub inne, powołane do tego rządu osoby, co, zważywszy panującą do niedawna niesłychanie osobisty ton i charakter tych samych sfer opozycyjnych w stosunku do rządów marszałka Piłsudskiego, jest faktem, zasługującym bezwzględnie na podkreślenie.

I to jest narazie dużym postępem w stosunku do przeszłości. Po konferencjach mimo opozycji jeszcze bardziej zrzednie, a skromność i nieśmiałość opozycyjni dojdą do możliwego u niej maksimum. Poczekajmy. A. W.—ski.

Francja i Watykan Pogłoski w sprawie zawarcia Konkordatu

W kołach politycznych i kościelnych Francji od pewnego czasu utrzymuje się pogłoska, iż rząd francuski rozpoczął poufne i nieoficjalne rokowania z Watykanem w sprawie zawarcia Konkordatu. Zawarcie tego Konkordatu położyłoby kres obowiązującemu dotąd we Francji prawu o rozdzieleniu Kościoła od państwa.

Pogłoska ta, której oficjalne czynniki francuskie nie demontują stanowczo, zrodziła się na skutek serji artykułów katolickiego pisma niemieckiego „Bremer Zeitung”. Według tego pisma, wstępne rokowania nieoficjalne pomiędzy Francją i Watykanem w sprawie zawarcia Konkordatu są już ukończone. Kardynał francuski Lépiciere, który brał udział w tych rokowaniach, nawiązuje obecnie kontakt z lewicowymi ugrupowaniami politycznymi we Francji, ażeby wysłuchać ich opinii w sprawie oficjalnego rozpoczęcia rokowań.

Ustalono już główne punkty porozumienia. Watykan uznaje francuskie prawo świeckie, w zamian za co rząd francuski wprowadza do szkół publicznych przymusowe nauczanie religii przez duchownych katolickich, oraz zobowiązuje się wypłacać kapłanom stałe uposażenie. W budżecie państwowym mają być wstawione osobne pozycje z przeznaczeniem na po-

trzeby religijne. Sumy te zużyte będą na utrzymanie kościołów i księży, a dysponować nimi będą parafjalne zgromadzenia religijne.

W wyniku zawarcia Konkordatu ma być zniesione słynne prawo o rozdzieleniu Kościoła od państwa. W szczególności zmienione być mają następujące ustawy państwowe: artykuł 112 prawa finansowego z r. 1926, według którego majątek kościelny przeszedł na własność zgromadzeń djecejalnych: okólnik ministerjalny z 10 listopada 1927 r., zarządzający konfiskatę zapisów dla Kościoła na rzecz towarzystw dobroczynności; prawo uchwalone przez Izbę deputowanych, według którego odmawia się prawa własności Kościołowi dawnych gmachów, które w przeszłości były w użytku Kościoła. Poza tym Konkordat zawierać będzie szereg przepisów natury prestiżowej. Dostojnikom Kościoła przysługiwac będą te same honory państwowe, co prefektom, generałom, ministrom i t. d. We wszystkich uroczystościach państwowych udział kleru będzie oficjalny i zgodny z jego znaczeniem i godnością. Mówi się także o projekcie utworzenia specjalnego ministerstwa wyznań religijnych.

Prezydent Masaryk a „numerus clausus”

W związku z niedawnymi demonstracjami młodzieży akademickiej przeciwko napedywaniu cudzoziemców na niektóre wydziały szkół wyższych w Czechosłowacji, współpracownik „Prager Tageblattu” zwrócił się do prezydenta Masaryka z prośbą o przedstawienie mu swego poglądu na aktualne zagadnienia w dziedzinie szkolnictwa akademickiego, w szczególności zaś na kwestję t. zw. „numerus clausus”, która w czasach ostatnich stała się przedmiotem żywej wymiany poglądów w prasie i społeczeństwie.

Prezydent Masaryk odpowiedział na postawione mu pytania w sposób następujący:

— Powiedziałbym, że ludzie nie powinni zbyt często studiować. Kto nie ma ku temu specjalnego uzdolnienia, lub zamiłowania, powinien zostać w domu i poświęcić się pracy rąk. Wolę dobrego rolnika i dobrego robotnika, niż złego adwokata. Ludzie myślą, że praca umysłowa jest łatwa, że właściwie to ani pracą tego nazwać nie można, a dlatego chcieliby stać się pracownikami umysłowymi. Złe jest — uważa prezydent Masaryk — że ludzie dzisiaj marzą o tem, by mieć się dobrze, bez pożytecznej pracy. Prezydent nazywa to „parweniuszostwem doby współczesnej”.

Prezydent Masaryk wypowiada dalej pogląd, iż, — zdaniem jego, — mamy dzisiaj za dużo studentów, którzy po ukończeniu studiów wegetują jako adwokaci, doktorzy i t. d. Dobra praca umysłowa tak samo nuży, jak i praca fizyczna. Ludzie jednak unikają ciężkiej pracy, zarówno umysłowej, jak i fizycznej. Musimy, — powiada prezydent Masaryk, — młodzież wychowywać w ten sposób, by się pracy nie wstydzili.

Przechodząc z kolei do omówienia niedawnych demonstracji studenckich, prezydent Masaryk mówi: Studenci mają rację, twierdząc, że mało mają miejsca w salach i laboratorjach. Ale na to są tu panowie profesorowie, na to są tu panowie posłowie i senatorzy, by zczasu o zapewnieniu studentom dostatecznej ilości miejsc pomyśleli. Na to jest też rząd, na to, — zdaniem prezydenta Masaryka, — jest cała polityka kulturalna.

Kwestja „numerus clausus”, — uważa prezydent Masaryk, — ściśle jest związana z problemem reformy szkolnej, ale z problemem prawdziwej reformy. Wybudowanie nowych gmachów uniwersyteckich problemu tego stanowczo jeszcze nie rozwiąże. Trzeba wprowadzić w życie zasadę doboru studentów, która polegałaby i na tem, że studentom, którzy do studiów akademickich się nie nadają, umożliwiono by pracę w innych zawodach. Jest to oczywiście problem niełatwy, bo jak można wymagać od profesorów, by badali dokładnie uzdolnienie każdego studenta i doradzali mu, jakimu zawodowi ma się poświęcić. Jednakowoż — według poglądu prezydenta Masaryka, — w dziedzinie tej stanowczo robić można daleko więcej, niż czyni się obecnie.

Na temat „numerus clausus” powiedział prezydent Masaryk: „Numerus clausus jest środkiem mechanicznym, a dlatego też i środkiem nieodpowiednim, którego domagają się w niektórych sferach tylko dla tego, że dotychczas nie potrafiliśmy uporać się z nadzwyczajnymi, przeważnie przejściowymi trudnościami i nie umieliśmy przeprowadzić planowej reorganizacji studjum akademickiego.”

KINO-TEATR

UCIECHA

Limanowskiego 36
(dawn. Aleksandrowska).

Dzisiaj i dni następujących!!!

Przepiętny film o cieniach i blaskach sławy, o pocałunkach szczęścia i miłości p. t.

„Prezydent”

Wspaniały sensacyjno-erotyczny dramat.

W roli głównej bożyszcze ekranu
Iwan Mozzuchin.

W roli hrabianki cudna wiośniara
Suzy Vernon.

Następny program:
„Jackie Cogan u ludożerców”

Początek w dni powszednie o godz. 4 po poł. w soboty i święta o godz. 12

HASŁO GOSPODARCZE

Rozwój gospodarczy w Rosji sowieckiej a Polska

Na marginesie referatu inż. A. Ringmana w Towarzystwie Ekonomistów i Statystyków Polskich

Rozwój gospodarczy Rosji Sowieckiej jest u nas naogół niedoceniony, a często — kroć nawet bagatelizowany. Dzieje się to z dużą krzywdą dla polskiego gospodarstwa narodowego, dla którego odbywają się w szybkim tempie rozwój ekonomiczny naszego sąsiada wschodniego nie może być sprawą obojętną.

Przedewszystkiem wchodzi w grę rynek światowy, na którym eksport nasz już od pewnego czasu dotkliwie odczuwa konkurencję sowiecką. Następnie jest rzecz jasna, że w miarę rozbudowy przemysłu w Rosji Sowieckiej zbytnie na tym rynku będzie się stale kurczył, zwłaszcza, jeśli weźmiemy pod uwagę, że Polska produkuje w nadmiarze i wywozi nie środki produkcji, lecz raczej artykuły przemysłowe masowej konsumpcji.

Z tego też stanowiska wychodząc, należy wyrazić uznanie Towarzystwu Ekonomistów i Statystyków Polskich, które, urządzając dn. 9 b. m. wieczór dyskusyjny z referatem wybitnego znawcy terenu b. imperjum rosyjskiego, inż. Aleksandra Ringmana, dało możliwość licznym słuchaczom zapoznać się z ewolucją gospodarstwa narodowego Rosji Sowieckiej. Ewolucja ta, pomimo licznych przeszkód i pewnej jednostronności, przedstawia się naogół bardzo korzystnie, jak wynika to zresztą z cyfr „przycoczonych przez referenta.

Wprawdzie Rosja, której eksport zboża przed wojną wynosił 50 proc. całego wywozu, obecnie wskutek rozdrobnienia wielkiej własności, nie wchodzi w grę jako żywiciel Europy Zachodniej, jednakowoż w dziedzinie rozwoju produkcji kultur technicznych wykazuje znaczny postęp. Dotyczy to zwłaszcza bawełny, odgrywającej pierwszorzędną rolę w rozwoju przemysłu sowieckiego, tytoniu i nasion oleistych, których produkcja przekroczyła już znacznie poziom przedwojenny. Również produkcja i eksport uszlachetnionych artykułów rolniczych, jak masło, jaja, mięso znacznie się podniosła, do czego w znacznym stopniu przyczyniła się rozbudowa chłodnictwa. Wreszcie wywóz drzewa osiągnął pod względem ciężaru gatunkowego poziom przedwojenny, wynosząc 12 proc. całego eksportu sowieckiego.

Przechodząc do przemysłu, należy zauważyć, że o ile przed wojną eksport artykułów przemysłowych włącznie z surowcami przemysłowymi wynosił zaledwie 20 proc., to obecnie wynosi już 60 proc. całego wywozu sowieckiego. Produkcja ropy naftowej, która przed wojną wynosiła 9.2 milj. tonn, w r. 1922-23

— 5.3 milj. tonn, w r. 1928-29 osiągnęła cyfrę 13.7 milj. tonn, przyczem eksport jej w stosunku do lat przedwojennych wzrósł prawie dwukrotnie, wynosząc 14 proc. ogólnego wywozu, zaś wywóz benzyny — czterokrotnie. O olbrzymich możliwościach Rosji Sowieckiej w tej dziedzinie świadczy fakt, iż ogólne zapasy ropy obliczone są na 4,5 miljarda tonn. Również produkcja rudy manganowej przekroczyła już poziom przedwojenny. Natomiast kopalnie rud żelaznych nie osiągnęły jeszcze poziomu przedwojennego.

Ogromne inwestycje, wynikające z 5-cioletniego planu gospodarczego, czy-

nione są zwłaszcza w tych dziedzinach przemysłu, które ściśle związane są z rolnictwem. W ten sposób produkcja superfosfatu wzrosła o 500 proc., zaś maszyn rolniczych o 250 proc. Również ogromny rozwój wykazuje przemysł włókienniczy. Wystarczy wskazać, że 3 nowe fabryki w Iwanowo — Wozniesieńsku, których budowa została niedawno ukończona, posiadają 350,000 wrzecion (nasza produkcja włókiennicza posiada ogółem 1,6 milj. wrzecion). W tem samym tempie rozwija się przemysł papierniczy. Jedna tylko papiernia pod Niżnim — Nowogrodem produkuje rocznie 36,000 tonn, co wynosi 1-4 część całej

naszej produkcji w tej dziedzinie.

Na specjalną uwagę zasługuje elektryfikacja kraju, przeprowadzona przy pomocy amerykańskiej. W roku 1929-30 przewidywany jest wzrost mocy stacji elektrycznych o 336,000 kilowatów, tak, że ogólna moc sowieckich stacji elektrycznych wyniesie 2.5 milj. kilowatów. W związku z tem duży rozwój wykazuje przemysł maszyn elektrycznych. Również znaczne postępy poczyniła rozbudowa kolei i żegluga rzecznej. Referent zwrócił uwagę, że wszystkie bogactwa naturalne znajdują się poza terenem Rosji właściwej i że poziom życiowy ludn. tamtejszej jest stale obniżany kosztem przeprowadzanych inwestycji (bardzo charakterystyczna zmiana w stosunku do lat przed wojennych). Przed wojną wartość produkcji rolniczej w Rosji wynosiła 10,2 miljarda rubli, zaś produkcji przemysłowej — 7.8 miljarda rubli, obecnie zaś wartość produkcji przemysłowej jest o 50 proc. większa od produkcji rolniczej.

Należy dodać, że wzrost ludności wynosi w Rosji Sowieckiej w ostatnich dwóch latach 6 i pół miliona, czyli jest większy, niż w całej pozostałej Europie, przyczem w r. 1940 — przy tem tempie wzrostu liczby urodzeń i zmniejszaniu się śmiertelności, co daje się już od pewnego czasu zauważyć — Rosja będzie liczyła 190 milionów ludności.

W świetle powyższych danych staje się jasnym, że Rosja w bliższej lub dalszej przyszłości będzie odgrywała dużą rolę w handlu międzynarodowym, wyciskając ponadto swoje piętno na kształtowanie się stosunków gospodarczych w całej Europie.

Nie ulega też najmniejszej wątpliwości, że eksport nasz do Rosji Sowieckiej przedstawia się dość problematycznie i nie rokuję większych nadziei na przyszłość, jakkolwiek w ciągu najbliższych lat import sowiecki pewnych wyrobów polskich mógłby być dość znaczny. Upoważnia nas do tego twierdzenia jeszcze fakt, że wywóz nasz do Rosji Sowieckiej może być w małej tylko mierze skompensowany przywozem, a to dlatego, że Rosja wywozi naogół artykuły rolne i surowce, których nadmiar mamy w kraju.

Oto szereg pobieżnych uwag na marginesie ciekawego referatu inż. Ringmana, który ma wkrótce wydać specjalną publikację, poświęconą tym zagadnieniom.

M. G.

Transport towarów polskich przez wolny port w Libawie

Rząd łotewski zamierza przeznaczyć na budowę wolnej strefy w porcie libawskim 400.000 latów. Wolny port będzie jednak przedsiębiorstwem prywatnym, opartym na podstawach czysto komercyjnych. Roboty mają rozpocząć się w marcu lub kwietniu 1930 roku. Głównym celem przedsiębiorstwa będzie wznowienie ruchu tranzytowego przez Libawę ze wschodnich terenów Polski, głównie zaś z Wileńszczyzny i Polesia. Istnieje nawet wśród

sfer łotewskich projekt założenia w Wilnie agencji wolnego portu, któraby wysyłała towary polskie w swoim imieniu, co ułatwiłoby tranzyt przez Litwę.

Firmy polskie, które zamierzają korzystać z wolnej strefy w Libawie, winny już obecnie zainteresować się tą kwestją, przyczem, zdaniem łotewskich sfer miarodajnych, mogą liczyć na daleko idące ulgi i ułatwienia ze strony Towarzystwa Wolnego Portu.

Baseny i kanały za 50 milionów w drugiej strefie portu w Gdyni

Budowa drugiej strefy portu w Gdyni, która rozpoczęta będzie wiosną roku przyszłego, obejmie przedewszystkiem roboty końcowe południowej części portu.

Wykończony będzie basen „Prezydenta” i osłona tego basenu od strony południowo-wschodniej.

Ponadto dobudowany będzie drugi rewir basenu obok basenu „Marszałka Piłsudskiego” specjalnie na urządzenie w porcie gdyńskim wolnej strefy, co posiada wielkie znaczenie dla rozwoju portu, gdyż niewątpliwie ściąganie znaczną część

transportów, idących przez Polskę tranzytem do krajów sąsiednich.

Również będą kontynuowane roboty przy budowie kanału przemysłowego dla ułatwienia komunikacji między portem właściwym a terenami przeznaczonymi pod budowę i rozwój zakładów przemysłowych. Wreszcie dokonane będą prace z dziedziny robót, związanych z budową urządzeń portowych, jak układaniem dróg i bruków oraz budową wiaduktu.

Projekt kosztów budowy drugiej strefy portu przekracza kwotę 50 milj. zł.

O sporządzaniu budżetów związków komunalnych

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przestało do opublikowania w „Dzienniku ustaw” rozporządzenie o częściowej zmianie przepisów o sporządzaniu i ustalaniu budżetów związków komunalnych.

Niezależnie od tego p. minister Spraw Wewnętrznych uznał za konieczne udzielić pp. wojewodom odpowiednich wskazówek, a mianowicie: 1) budżety szpitali, które mają być wyodrębnione z budżetu administracyjnego, należy układać według specjalnego wzoru, 2) należy też wyodrębnić z budżetu administracyjnego budżety zakładów opiekuńczych i układać je według specjalnego wzoru, 3) sumy, które związek komunalny dopłaca do utrzymania swych szpitali i zakładów opieki społecznej, wydzielonych z budżetu administracyjnego, należy preliminarować w odpowiednich działach wydatków zwyczajnych budżetu administracyjnego, 4) w związku z poprzednimi wskazówkami co do wyso-

kości wydatków reprezentacyjnych zaznacza się, że określenie tej wysokości w budżetach związków komunalnych zależy od uznania tych związków i od oceny przez władze nadzorcze, zachodzi tylko konieczność stosowania w danym razie jaknajdalej posuniętej oszczędności, 5) dochody z danin publicznych należy preliminarować w budżetach w takiej wysokości, jaka wypadnie z obliczenia wymiaru tych danin po odliczeniu części na odpisy i umorzenia.

Co do normy tego obliczenia, należy opierać się na doświadczeniach z lat poprzednich i uwzględniać oczekiwaną sytuację gospodarczą w nowym roku budżetowym.

W każdym razie należy zachować ostrożność w preliminarowaniu wpływów z danin publicznych, aby uniknąć trudności finansowych w razie nierealnych przewidywań.

Ceny zboża w kraju i zagranicą

Przeciętne tygodniowe ceny czterech głównych zbóż w okresie od 2-go do 8-go grudnia 1929 r. Wg. obliczenia biura giełdy zbożowej — towarowej w Warszawie. Ceny rozumieją się za 100 kg. w złotych.

RYNKI KRAJOWE.			
	Pszonica	Zyto	Jęczmień Owies
Warszawa	41,00	25,95	28,62½ 25,12½
Kraków	39,42	27,25	29,50 22,00
Poznań	38,56	26,56	28,50 23,00
Łódź	38,50	25,75	— 22,00

RYNKI ZAGRANICZNE.			
	Pszonica	Zyto	Jęczmień Owies
Berlin	51,37	37,00	41,35 33,25
Hamburg	47,17	34,45	29,25 26,67
Praga	43,30	31,94	36,56 29,30
Brno Mor.	40,26	31,42	35,11 27,72
Wiedeń	40,88	31,62	33,28 27,81
Liverpool	46,80	—	— 34,71
Nowy Jork	44,94	40,76	30,61 34,88
Chicago	42,36	37,55	26,76 30,43
Buenos-Aires	41,81	—	— 24,14

GRAND-KINO

Dzisiaj 2 serje razem (całość) 3 godziny programu bez skrótów 6 wielkich gwiazd międzynarodowych w filmie

Na ogólne żądanie publiczności i celem umożliwienia najszerszym warstwom obejrzenia genialnego arcydzieła Aleksandra Dumasa zdecydowaliśmy się mimo olbrzymich kosztów eksploatacji wyświetlać tylko przez kilka dni obie serje razem, nie podwyższając

HRABIA MONTE CHRISTO

W rolach głównych
Lil Dagover,
Bernard Götzeke,
Gaston Modot,
Piotr Batsheff,
Mary Glory,
Jean Angelo.

Początek seansów o godz. 4, 7, 10-ej, w soboty, niedziele i święta od 12-ej. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 1 zł. — Uwaga: passe-partout i bilety ulgowe nieważne.

Orkiestra pod dyr. p. R. KANTORA

1-szy dźwiękowy Kinoteatr w Łodzi
SPLENDID
20. NARUTOWICZA 20

Dzisiaj i dni następujących

AL JOLSON

w rewelacyjnym arcydziele

Śpiewający Blazen

Ponadto znakomity tenor włoski
Beniamino Gigli

W słynnej operze Mascagniego

„Cavaleria Rusticana“

Początek seansów o godz. 5.45, 7.45 i 10 wieczorem

Kasa czynna od g. 12-2 i od 4 pp.

ŻYCIE ZACZYNA SIĘ JUTRO...

Patentowani, uniwersalni uzdrowiacze ludzkości

Uniwersalna skuteczność medykamentów — Jeżeli jesteście za tłuste lub za stare... — Klucz do zdrowia — Coś nowego dla zbyt tęgich pań... — Działa jak czarodziej... Ból jest zbyt ciężki...

Wśród wielu udoskonaleń natury technicznej, z dniem każdym przynoszących cywilizowanej ludzkości nowe udogodnienia i ułatwienia życiowe, niewątpliwie na plan pierwszy wybijają się uniwersalne medykamenty, mające na celu nieść pomoc gnębionemu różnemi bólami fizycznymi rodzajowi ludzkiemu.

W tej akcji najgorzej się mają ci, których specjalnością jest atakować każdy ból, każde cierpienie, każdą chorobę człowieka. Któż bowiem zechce płacić lekarzowi za poradę, jeśli „uniwersalny” prosek skutecznie wypłoszy mu ból głowy, czy cierpienia żołądkowe. Całe szczęście, jakim niewątpliwie cieszą się przyjaciele chorych, polega na tem, że wciąż zjawiają się nowe choroby, wymagające osobistych badań oraz interwencji lekarskiej.

Leki uniwersalne zarzuciły dziś swą masę i rozmaitość cały świat. Na rynku sprzedają zjawia się ich coraz więcej. Mają być, jak chce tego wszechwładna reklama, coraz lepsze i skuteczniejsze. Zwalczają coraz więcej chorób. I doprawdy wydaje się chwilami, że o zmora chorób została już całkowicie zażegnana, a ludzkość, czerpiąc pełną garścią z rezerwoaru uniwersalności leczniczej zapewni sobie spokój i zdrowie.

Wystarczy jedynie zawrzeć bliższą znajomość ze światem uniwersalizmu leczniczego. Pod tym względem reklama amerykańska pilnie pracuje nad uświadamianiem szerokich mas ludności i przekonywująco agituje w trosce o nasze życie, zdrowie, młodość i urodę.

Bo, naprzykład, taka patentowana rafa, wymierzona celnym pociskiem w świat kobiecy, głosi: „Baczność panny i mężatki. Gdy jesteście za stara lub za tłusta, gdy nie macie piękności ani powabu, gdy skóra na twarzy jest żółta i pomarszczona, pokryta włosami, wgrami, liszajami i wzrostami, gdy włos na głowie jest rzadki, próbuj naszej najnowszej metody odmłodzenia”. Ha, cóż za odkrycie! Stary Faust naprózno głowił się nad efektem młodości. A profesor Woronow niepotrzebnie gubi ród małpi. Jest metoda prosta, łatwa, uniwersalna. Leczy starość, brzydotę, łysienie i wiele innych objawów utraty urody, wszystko naraz!

Albo — „Coś nowego dla zbyt tęgich pań”... Jest taka odzież, którą gdy włożycie na kobietę o żywej wadze 100 kg., nadacie jej piękną, kształtną, smukłą figurę. Ta odzież „zawsze będzie wabić oko i zapewni niebywałą wygodę”. Przód i tył tej odzieży tak są uplanowane, że wielkie polacie tłuszczu, zwisające w dolnej części brzucha i spadające wtył do pasa, wygładzają się delikatnie i silnie są przytrzymane w miejscu, nadając figurze wygląd o 20 do 30 kg. lżejszy.

Albo — „Klucz do zdrowia”... Chiropraktyka, nowa metoda leczenia chorób, opartych o system nerwowy. Ta metoda, po przestudjowaniu jej w książeczce za 15 centów, usunąć można ból głowy, głuchotę, ból gardła, niewralgję, krwawienie nosa, ból w ramionach, chorobę serca, astmę, choroby żołądka i wątroby, chorobę ci-

krową i nerek, zapalenie ślepej kiszki, reumatyzm i wiele innych złośliwych chorób. Pomyślcie: wszystko za jedne 15 centów!

Albo jeszcze: „Działa jak czarodziej balsam X. Wystarczy potrzebować nim bólowe miejsce, a ból natychmiast ustąpi. Skuteczny na: lumbago, zaziębienie w głowie, nadwyrężenie mięśni lub ścięgien, kaszel, krup, zmęczone nogi, potłuczenie, ukąszenia przez

owady i t. p.” Pomyślcie: wystarczy potrzebować balsamem X zaziębną głowę i już jesteście zdrowi. Doprawdy „działa, jak czarodziej”....

I znów taka odezwa do całego świata: „Niektórzy ludzie uważają ból za coś nieuniknionego... Tymczasem cierpią zupełnie niepotrzebnie. Ból jest zbyt ciężki. Na wszystkie bóle jest uniwersalne antydotum.

Zaoszczędźcie sobie cierpienia i bólu przez używanie naszego patentowanego środka”.

Czyż nie są to przekonujące odezwy do cierpiącej ludzkości? Czyż nie jest to akcja ultra-humanitarna?

Chorzy całego świata! Łączcie się w uniwersalizmie proszków i balsamów.

Jak spędzają czas pobici generałowie chińscy

Jak spędzają pobici generałowie chińscy swój krótki żywot? Czang — Czang — Czang, b. gubernator — bandyta Szantungu, niskiego wzrostu mężczyzna i małżonek 38 żon, po swojej ucieczce do Japonii w czasie ubiegłej zimy skraca sobie czas na wygnaniu, zabijaniem swych przyjaciół. W ostatnich tygodniach sądy japońskie skazały go na 500 dolarów grzywny za zabicie pewnego księcia dawniejszej carskiej rodziny Mandżu, który studjował w Tokio. Sa-

dzając z niskiego wymiaru kary, wydaje się nam, że wartość książąt chińskich jest nawet w Japonii niewielka.

Czang — Tso — Lina wybawiono z tego kłopotu, gdyż po odniesionej klęsce pod Pepingiem padł ofiarą zamachu w r. 1928 w drodze do Mukden. Syn jego, Czang — Sue — Liang, który walczył przeciwko armjom narodowym, uznany został przez Czang — Ka — Czekę za władcę Mandzurji. W roli naczelnika ludności mandzurskiej czuje się doskonale;

w styczniu bież. roku zastrzeżił podczas audjencji swych dwóch przyjaciół, którzy przeszli do obozu jego przeciwników, a obecnie zabiega około organizowania wojny przeciwko Sowietaom. W otoczeniu jego znajdują się liczni generałowie, którym niezbyt powiodło się na polu chwwały, a pozatem pewna ilość białogwardystów, uważających Czang — Sue — Lianga za ostatnią nadzieję dla swych planów przeciwko Moskwie.

Pobici generałowie Kwangsi, którzy, na wiosnę walczyli przeciwko Czang — Kai — Czekowi, porobili rozmaite kariery. Jeden z nich zamknięty został w więzieniu gorących źródeł pod Nankingiem, następnie wypuszczony po kilku miesiącach i przyjęty do grona możnych. Innym wypłacono poważne sumy, by nakłonić ich do rewizji swych przekonań, kilku dalszych znów wrzucono do więzienia lub też „zachęcano” do wyjazdu zagranicę. Kilku dalszych generałów natomiast pozostało na swych stanowiskach i prowadziło intrzygi przeciwko drugiej partji, a obecnie biorą udział w walkach przeciwko rządowi nankińskiemu.

Jeden z generałów, dowodzących dawniej bandą rabusiów w okolicach Sze-czuan, pokonany w r. 1927 przez nacjonalistów, zwrócił się obecnie do rządu nankińskiego, stawiając mu do dyspozycji swe życie, mienie, energję i zdolności: prosił on jedynie, by dano mu sposobność odpokutowania za swe dawne grzechy. Domagał się więc, by wysłano go na front przeciwko Sowietaom.

Bardziej romantycznym aniżeli los wszystkich tych generałów jest życie dawnego generała Feng — Yue — Hsianga, który do dnia dzisiejszego jest postrachem wojsk Czang — Kai — Czeki. Przed kilku tygodniami opuścił swój sztab, pozostawiając dowództwo swej armji w rękach oficerów i pod pozorem nadwyrężonego zdrowia schronił się do jednej ze świątyń w prowincji Szansi. Na skutek tego rząd nankiński wydał komunikat, dowodzący, że generał Feng zamierza wyjechać zagranicę celem zastanowienia się nad zmianą swego stanowiska wobec rządu, no i oczywiście również dla poratowania zdrowia.

Okazało się jednak, że był to sprytny manewr Fenga, celem zapewnienia wypoczynku sobie i swej armji, gdyż obecnie znajduje się znów na jej czele i zamierza zaatakować wojska rządu nankińskiego. Pomimo to sfery rządowe w Nankinie głoszą, że gen. Feng jest usposobiony pokojowo w stosunku do Nankinu i ściga każdego kolportującego wieści o zamiarach agresywnych tego generała.

Kącik dla pań

Nie trzeba przesadzać

Moda w tym roku zmieniła się tak wybitnie, tak radykalnie i tak szybko, że zostawiła nas w pewnym oszołomieniu. Zawsze bowiem staraliśmy się we wszystkim znaleźć dobre strony: wzmówić w siebie i w inną zmianę właśnie świetnie jest przystosowana do warunków. Tymczasem obecnie stoimy wobec faktu dwistości mody: inna jest linja rano, a inna popołudniu. Rano — sportowa, ale jednak kłozowa sukienka, wieczorem — nieskończone falowanie kapryśnych i nierównych linii, wiszących ogonów, asymetrii wszelkiego rodzaju. Wąska, ściśnięta talja, stopy, ledwie widoczne z pod długiej do ziemi sukienki, jednym słowem — figura prawie przedwojenna. I co tu robić? Łatwo było ukryć wszelkie defekty figury w prostej sukience, opasanej w biodrach luźnym pasem. Ale co zrobić, jeśli moda każe umieścić pas w miejscu naturalnym, jeśli każe ukryć biodra, ale zaleca mieć biust? Można można na zawołanie zmienić całkowitą na było, się obchudzać całymi latami, ale cie figury, i to tak nierównomiernie.

Otoż — w tem miejscu właśnie powiecie: nie przesadzajmy! Modzie można holdować o tyle tylko, o ile jest dla nas awan tażowną. W przeciwnym razie — nie można iść za nią ślepo — należy uchwycić rzecz najważniejszą: linję, a szczegóły stosować indywidualnie do swego typu. Cóż jest tedy charakterystyczne w modzie dzisiejszej? Kłozki! Doskonale: niech więc ta z nas, która ma skłonność do rubensowskich kształtów, nie robi sobie wcale paska, któryby podkreślał rzeczy niepożądane, niech natomiast nie zaśnie sutości

kłozów, które stworzą linję modną i w których wszystkim i zawsze jest dobrze. Nie trzeba koniecznie ścisnąć się w pasie, jeśli się nie ma kształtów efeba.

Moda zaleca również długie suknie, do ziemi. Ale i tu jest furtka: mogą być nierówne w cyrku. Jeśli zatem którejś z nas lepiej jest w krótkiej, to zawsze można z przodu czy też z boku zrobić ją krótką. Na wszystko jest rada. Kto chce dobrze wyglądać, musi się modzie poddawać, to trudno, ale nie zupełnie ślepo: trzeba bronić swoich interesów i coś tam zawsze od mody wywalczyć.

Na jedno tylko niema rady: mody tegorocznej nie można zrobić oszczędną. Brak przybrań wynagradza sutość materiału i to materiału drogiego. Velours-chiffon, georgette-safin i inne różne kosztowne tkaniny. Oczywiście, cały sztyk polega na dobrym kroju, wobec czego suknie muszą być robione u dobrej krawcowej. Przybrań — żadnych, najwyżej do sukien wizytowych stylowy kołnierzyk z koronek, rodzaj kryzy.

Pozatem tylko kolje z kolorowych kamieni i kryształów na szyję. Kolje takich można mieć parę, dobranych do sukien, zmiana koljei ożywia i odświeża każdą toaletę.

Tylko że to — niesfety — kosztuje, kosztuje... Całe szczęście, że moda tegoroczna faworyzuje ciemne kolory. Można zatem sprawić sobie jedną sukienkę, dobrze zrobioną, dajmy na to, z ciemnego velouru, a do niej ze dwie niedrogi kolje i mieć na całą zimę głowę spokojną.

H. N.

Straszny wypadek w cyrku

W miasteczku Groszniany około Bratysławy, podczas ostatniego przedstawienia cyrku Wolfa, gdy publiczność w atrakcji zwiędzała stajnie i klatki z dzikimi zwierzętami — 8-letni chłopczyk, syn jakiegoś urzędnika, zbliżył się do łwej klatki.

Nagle łwica „Queen” pochwyliła łapą biedne dziecko i przyciągnęła do klatki. Naprózno dozorca cyrku chciały wydrzeć ofiarę dzikiej bestji, która wpadła pazury w głowę dziecka.

Publiczność ogarnęła panika, wiele pań zemdało. Wreszcie oswobodzono dziecko kompletnie przez łwicę oskalpowaną i przewieziono do szpitala.

Komisja, która się zjawiała na miejscu, stwierdziła, że klatki nie miały dostatecznie gestych krat i zrobiła przeciw dyrektorowi cyrku doniesienie.

Ile energii zużywa człowiek w tańcu?

Interesujące prace profesora Uniwersytetu w Helsingforsie

Doktor Karol Tigerstedt, z uniwersytetu w Helsingforsie, w Finlandji, przedsięwziął prace obliczeniowe chcąc zbadać, ile energii traci człowiek w tańcu.

Rezultaty tych prac są nader interesujące.

Profesor Tigerstedt stwierdził, że człowiek, tańczący naprzykład walca zużywa ilość ciepła, wystarczającą do zgotowania wody, posiadającej 4 stopnie ponad zerem.

Charleston, który przywędrował do nas z Ameryki Północnej, zużywa o wiele więcej siły niż jej trzeba na ścięcie dziesięciu drzew.

Z powyższego wynika, że taniec ten jest bardzo szkodliwy, a już dla kobiet

powinien być przez prawo zabroniony.

Taniec „jawa”, który teraz dopiero wchodzi w modę, wymaga siły, która jest taka sama, jakiej wymaga się od dwóch bokserów, przez cały wieczór walczą na ringu.

Ciało nasze jest rodzajem maszyny, w której zachodzi wewnętrzny proces spalania. Motor jej jest ciągle w ruchu, ale w poszczególnych momentach życia bieg motoru zostaje przyspieszony, a zużycie siły podnosi się znacznie. Gdy człowiek spoczywa, zużycie jest minimalne, a części tej maszyny mniej się ścierają.

Serce człowieka, wykonywującego normalne ruchy, pracuje spokojnie i powoli.

Wykopaliska archeologiczne

Prasa grecka donosi, że w ciągu badań archeologicznych, dokonanych w Lang hada, w pobliżu Salonik, odkopano sześć grobowców, znaleziono w nich monety złote i pierścienie, pochodzący z czasów Konstantyna Wielkiego.

Przy kopaniu fundamentów pod różnorodne budowle w kilku dzielnicach Aten, znaleziono marmurową statwę bez głowy wojownika rzymskiego, statuetkę młodej dziewczyny i płaskorzeźbę, przedstawiającą człowieka z psem.

KRONIKA

GRUDZIEŃ
13
PIĄTEK

DZIS:
Łucji
JUTRO:
Dyoskora

Ws. słońca g. 7 m. 35
Zachód „ g. 15 m. 25

Ws. księżycy g. 13 m. 47
Zachód „ g. 3 m. 54

Zawiadomienie

Biuro Izby Rzemieślniczej w Łodzi, mieszczące się tymczasowo w lokalu Re-sursy Rzemieślniczej przy ul. Kilińskiego 123, z dniem 15 grudnia b. r. zostaje prze-niesione do własnego lokalu przy ul. Ewan-gielickiej 18.

Idea współpracy z rządem znajduje w Łodzi coraz więcej zwolenników

Dnia 11 b. m. z inicjatywy Rady Grodzkiej B. B. W. R. w Łodzi odbyło się zebranie grona przedstawicieli różnych sfer społeczeństwa. Referaty na temat obecnej sytuacji politycznej wygłosił prezes Rady Grodzkiej p. Najder i sekretarz p. Berkowicz. Referaty zostały przyjęte długo niemiłkącymi oklaskami. Prawie wszyscy obecni zgłosili akces do B. B. W. R.

Zebrawanie zakończyły entuzjastyczne okrzyki na cześć P. Prezydenta Rzplitej i Marszałka Piłsudskiego.

Widoki emigracji polskiej do Francji

Ruchliwy oddział Łódzki Polskiego Towarzystwa Emigracyjnego urządził drugi z kolei odczyt, poświęcony zagadnieniom emigracyjnym. Tym razem omówione będą „Widoki emigracji polskiej do Francji”. Prelegentem będzie p. Stanisław Malessa z Warszawy, znawca problemów emigracyjnych, który szereg lat spędził wśród emigrantów we Francji. Odczyt odbędzie się w najbliższą niedzielę, dnia 15 grudnia r. b. o godz. 6-ej wiecz., w sali gimnazjum im. Piłsudskiego przy ulicy Sienkiewicza 46. Wielkie zainteresowanie, jakie wzbudził poprzedni odczyt, wygłoszony przez red. Pankiewicza, świadczy o potrzebie prelekcji na tematy emigracyjne. Inicjatywa P. T. E., która zmierza do krytycznego oświetlenia tych problemów w szerokim gronie publiczności, zasługuje przeto na całkowite uznanie. Wychodząc ze słusznych założeń, że odczyt powinien być dostępny dla najszerszych warstw ludności, zarząd P. T. E. postanowił obniżyć ceny miejsc do 50 groszy.

Koncesje alkoholowe przedłużone

W dniu wczorajszym organizacje kupieckie otrzymały zawiadomienie o przedłużeniu terminu likwidacyjnego dla posiadaczy koncesji spirytusowych. Termin 31 grudnia został przedłużony do dnia 31 czerwca 1930 roku o ile dany koncesjonariusz z innych przyczyn nie traci koncesji jak na przykład z powodu kar skarbowo-akcyzowych lub posiadania innego majątku i dochodu poza koncesją. (b)

Nowa ulga podatkowa

Urzędy skarbowe otrzymały zawiadomienie iż można prolongować do dnia 31 stycznia 1930 roku płatność raty grudniowej podatku majątkowego niektórym właścicielom rolnym na ich indywidualne, uzasadnione podania.

Przy odroczeniach stosowane będą odsetki 1% i nie będzie stosowany termin ulgowy czternastodniowy. (b)

Wypadek przy pracy

W dniu wczorajszym w Rudzie Pabjanickiej, przy ulicy Parkowej, jeden z robotników zatrudniony przy niwelacji placu, rzucił lekkomyślnie szpadel, który nieszczęśliwym zbiegiem okoliczności trafił w nogę drugiego z robotników (Antoniego Adamczyka zamieszkałego w Rudzie Pabjanickiej, przecinając mu żyłę (tętnicę) i raniąc go głęboko w nogę. Nieszczęśliwego, który z powodu upływu krwi zemdlął przeniesiono do pobliskiej apteki, gdzie wezwany miejscowy lekarz udzielił mu pomocy, poczem przewieziono go do mieszkania. (w)

Ponowna lustracja gospodarki miejskiej w Łodzi

Fetorów nawozu działalności ciekawistów nie przytłumią perfum frazesów p. Weissberga

Rząd zajmie się energicznie sprawą subsydjów dla teatrów

W Łodzi grasują ostatnio dwie epidemie: wśród psów wścieklizna, a wśród pewnych panów z Magistratu manja prostowania...

Szczególnie jeden nie mający nic lepszego do roboty wiceprezydent oddaje się z całym zapalem publicznemu praniu swoich brudów.

Tenże też wiceprezydent p. Weissberg,

konkurencję czyniąc fakirom indyjskim, bawi się w uprawianie magji i w czynieniu przedziwnych cudów: robienia z czarnego białe, ze spraw publicznych swoje własne i t. d.

Możemy jednak zapewnić pana wiceprezydenta, że łatwiej jest przemienić nawisko, niż przeinaczyć faktyczny stan Magistratu.

Nawóz radosnej twórczości ciekawistycznej w Łodzi czuć z daleka, czuć potwornie, chociaż ofiarnie skrapia go p. Weissberg perfumami mdłych frazesów i komunałów. Te też o pomstę do rządu wołające fetory sprawiły, że odpowiednie władze państwowe zainteresowały się znów naszym grodem.

Blady strach padł na władców z placu partyjnej do-Wolności. Zadrzały im łody, zaszczękały gratis w Kasach Chorych popowstawiane uźbienia.

Oto z polecenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych przystąpiły władze wojewódzkie do przeprowadzenia nowej gruntownej lustracji samorządu m. Łodzi.

Przedewszystkiem zbadana zostanie sprawa etatów urzędniczych.

P.P.S., C.K.W., uczyniwszy z Magistratu swój partyjny chlewik, pragnęła do korytka dopuścić jak największą ilość swych członków. W związku z tem w normalny sposób pod najrozmaitszymi pretekstami powiększono etaty urzędnicze, przeciążając tem samym budżet miasta.

Ale rząd, dbając o interes ogółu podatników, a nie o apetyty jednej partji, położył swoje veto i nie chce zatwierdzić etatów pół tysiąca funkcjonariuszy magistrackich, których kwalifikacja bardzo często bywa tylko ich przynależność do C. K. W.

Chałupczki, domeczki na Polesiu Kortstantynowskim o budowie których szmoncussy dziś opowiadają najteżsi humorysty polscy, pocieszne historyjki o asfaltowaniu ulicy Piotrkowskiej, szlagier o zakupie kostek sowieckich do brukowania ulic, oraz inne pikantne szczegółiki z działalności wydziału budownictwa, ubawią zapewne mocno panów lustratorów i p. inspektora samorządowego K. Kozłowskiego. Czy jednakowoż relacje ich utrzymane będą w równie groteskowym tonie, jak sprawy, które badać będą, i czy przy ich czytaniu śmiać się będą również i panowie z Magistratu w to pozwalamy sobie zgóry wątpić.

Szczególnie dokładnie zbadana zostanie sprawa przyznania subwencji teatrom miejsowym oraz sposób w jaki Magistrat uścił się ze swoich zobowiązań...

Nie wątpimy że p. inspektor Kozłowski świetny fachowiec i specjalista spraw budżetowych zna dobrze sprawę, którą cała prasa nazwała słusznie „skandalen teatralnym”. Niemniej w imieniu tego polsku i go obywatelsku myślącego odłamu społeczeństwa, który reprezentujemy pozwalamy prosić go, by szczególny nacisk położył na wyjaśnienie magistrackiego rebusa, dlaczego Teatrów Popularnemu, mimo faktu, iż istnieje specjalnie ad hoc wyznaczona kwota w budżecie, nie wypłaciła się dotychczas subwencji.

Pełni ogromnego zaciekawienia czekamy na wyniki nowej lustracji gospodarki ciekawistycznego magistratu. S.

Trzecie Walne Zebranie Izby Rzemieślniczej w Łodzi poruszy szereg ważnych spraw

W dniu 15 grudnia b. r. o godz. 10-ej rano w lokalu Rady Miejskiej odbędzie się trzecie z kolei Walne Zebranie Izby Rzemieślniczej w Łodzi.

Poza komunikatami Zarządu Izby, oraz sprawami natury czysto formalnej, tematem obrad Izby będzie szereg spraw, mających doniosłe znaczenie bezpośrednio dla rzemiosła tutejszego okręgu, a pośrednio i dla całego kraju.

Pierwszą taką sprawą jest ustalenie przez Walne Zebranie Izby liczby terminatorów, w stosunku do zatrudnionych czeladników w warsztatach różnych zawodów w myśl art. 148 Ustawy Przemysłowej.

Uregulowanie tej sprawy jest niezmiernie ważne i dotyczy przedewszystkiem interesów praktykującej młodzieży, która będąc niekiedy ilościowo nadmiernie zatrudnioną w stosunku do nieodpowiedniej ilości czeladników w danym wypadku, na-prawdę, nauczycieli swoich, może nie nauczyć się dokładnie przez przeciąg trwania nauki swęgo rzemiosła.

Również niemniej ważną sprawą, nad

którą pp. radcowie, przypuszczalnie, będą gorąco dyskutować, będzie sprawa ustalenia czasu trwania nauki w poszczególnych zawodach. Po myśli art. 152 teje Ustawy czas trwania nauki ma zasadniczo trwać najmniej 3 lata a nie może przekraczać lat 4, przyczem Izba Rzemieślnicza jest uprawniona za zgodą władzy przemysłowej wojewódzkiej, po wysłuchaniu opinji zainteresowanych cechów, do ustalenia czasu trwania nauki w poszczególnych rzemiosłach i ich gałęziach.

Dalszą z kolei ważną sprawą jest ustalenie budżetu Izby Rzemieślniczej na rok 1930, bowiem wysokość jego będzie w dużej mierze wykładnikiem dalszych prac i działalności tej instytucji, zadaniem której jest podniesienie jakości i wytwórczości rzemiosła.

Niezależnie od spraw podanych, które należy przypuszczać, będą głównie tematem obrad Walnego Zebrania na porządku dziennym są jeszcze różne sprawy bieżące i formalne.

Aktualny odczyt

„z zagadnień geopolitycznych Polski“

Nietylko uczeni geografowie, lecz również politycy i mężowie stanu rozumieją, iż geografia jest nauką „centralną”, jak ją nazwał niezapomnianej pamięci znakomity geograf polski Wacław Nałkowski, ogniskuje ona w sobie całą masę zagadnień, zbliżając się z jednej strony do nauk przyrodniczych, z drugiej — do ekonomiczno-społecznych. Stąd powstały specjalne dziedziny nauki, jak: geografia matematyczna, fizyczna, gospodarcza, polityczna i t. d.

O ile pierwsze dwie dziedziny interesują przedewszystkiem specjalistów, o tyle ostatnie stanowią podstawę wykształcenia każdego obywatela, który pragnie zorjentować się w dzisiejszych nader skomplikowanych stosunkach politycznych, społecz-

nych i gospodarczych. Aby dać możność szerszemu ogółowi zapoznania się z najnowszymi prądami wiedzy geograficznej w związku z zadaniami i drogami rozwoju naszego państwa.

Oddział Łódzki Polskiego Towarzystwa Geograficznego zaprosił do Łodzi wybitnego uczonego, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego, dra Jerzego Smoleńskiego, który wygłosi w niedzielę, 15 grudnia, o godz. 11-ej rano, w sali Stowarzyszenia Techników, ul. Piotrkowska 102, odczyt na temat: „Z zagadnień geopolitycznych Polski”. Zarząd Towarzystwa nie wątpi, iż nietylko nauczycielstwo, ale cała inteligencja naszego miasta i okolicy skorzysta aby zapoznać się z tak aktualnymi zagadnieniami. Wstęp i złoty.

Zjazd starostów województwa Łódzkiego omówi sprawę gospodarki samorządów: gminnych i miejskich

W dniu 17 b. m. w Urzędzie Wojewódzkim w Łodzi odbędzie się zjazd wszystkich starostów województwa łódzkiego, na którym omówione zostaną sprawy usprawnienia administracji starostw. Zjazdowi przewodniczyć będzie osobiście p. wojewoda Jaszczolt, przy współudziale p. wicewojewody Dra Roźnieckiego oraz naczelników poszczególnych wydziałów.

Na zjeździe tym szerzej omówiona będzie sprawa gospodarki samorządów gminnych w szczególności zaś miejskich, która jak to wskazuje ostatni okólnik Min. Spr. Wewn. prowadzona jest zbyt chaotycznie i niejednolicie, narażając miasta na dotkliwe straty, przez przekraczanie budżetów uchwalonych i zatwierdzonych przez władze nadzorcze. (w)

Zderzenie lokomotywy z bryczką Ksiądz, jadący do chorego został na miejscu zabity

W dniu wczorajszym o godzinie 5-ej wieczorem na linii kolejowej Ozorków-Łęczycza zdarzył się, mrozącą krew w żyłach, wypadek, który spowodował śmierć księdza jadącego z wiatykiem do chorego. Proboszcz parafji Budzynek, powiatu łęczyckiego, ks. Marjan Jarczyk, w dniu wczorajszym jechał bryczką do chorego do pobliskiej wsi. Ksiądz powoził osobiście.

W chwili gdy bryczka znalazła się na przejeździe kolejowym, nieobsadzonym przez dróżnika, od strony Ozorkowa nadjechała lokomotywa kolejowa jadąca w kie-

runku stacji w Łęczycy i nim ksiądz Jarczyk zdążył zorjentować się i wstrzymać względnie odjechać, parowóz wpadł na bryczkę, druzgocąc ją w kawałki.

Obecni przy tem wieśniacy podbiegli do szczytków bryczki, z pod których wydobyli zmasakrowane zwłoki księdza Jarczyka. Koń został zabity również na miejscu. Powiadomiona o powyższym wypadku policja powiatu łęczyckiego oraz Urząd Sledczy w Łodzi prowadzą dochodzenie, celem ustalenia kto ponosi winę spowodowania wypadku. (w)

KINO-TEATR
LUNA

Dziś i dni następnych!!!
W TAJDZE SYBIRU

Wzruszające dzieje córki zesłańca i syna satrapy-gubernatora
W rolach głównych
niezrównany tragik
F. Kortner
wschodząca gwiazda ekranu
René Heribel

Wspaniała ilustracja muzyczna w wykonaniu wielkiej orkiestry symfonicznej pod dyrekcją A. CZUDNOWSKIEGO
Poszatkę seansów w g. 4 pp. w sob. i niedz. o g. 12 w pol., ostatniego o g. 10 w.
Ceny miejsc na pierwszy seans od zł. 1, w sob. i niedz. od 12-5 pp. wszystkie miejsca po 50 gr.
Bilety ulgowe nie ważne w niedzielę

Kandydat na posła w więzieniu

Jak wiadomo, na miejsce Bitnera, który został pozbawiony mandatu, wchodzi do Sejmu z Łodzi Aron Spitzberg, biuralista. Spitzberg narazie znajduje się w więzieniu łódzkim za agitację antypaństwową. (b)

Wystawa fotograficzna

Zwiedzając zorganizowaną przez Polską Y. M. C. A. Wystawę Fotograficzną, nie możemy wyjść z podziwu, że Łódź posiada tak znakomych amatorów fotografów. Szczególnie eksponaty członków Łódzkiego Klubu Miłośników Fotografii, wystawione poza konkursem, wywierają kolosalne wrażenie. Szereg pejzaży pp. R. Kürbitza, W. Rolego, R. Kriegera, też to obrazy pełne artystyzmu, dzieła sztuki w wykonaniu których posiłkowano się tylko aparatem i kliszą.

Na szczególną uwagę zasługują wystawione przez p. M. Schmellera portrety: 5 żeńskich i 2 męskie głowy. Światła i cienie, harmonja linii, znakomite uchwyty wyraz twarzy świadczą, że obraz ten wykonał miłośnik fotografii, który jest jednocześnie artystą dużej miary.

Ogółem wystawiło 24 wystawców 307 zdjęć. Obrazy to świadczą, że większość wystawców umie robić zdjęcia, umie się posługiwać aparatem do powiększeń, zna najnowsze zdobycze techniki fotograficznej i wie, gdzie się kończy zabawa w fotografowanie i pracować należy, a zaczyna rzetelna i szlachetna sztuka.

Wśród nagrodzonych prac wyróżnić należy obrazy p. E. Baumgartena (I nagroda) p. J. Richtera (II nagroda) p. M. Dziedzickiego (III nagroda). Ogółem przyznano 12 nagród. Wśród nagrodzonych wyróżniają się eksponaty pp. E. Gólkonty, W. Kurmana E. Szarfa A. Prüfera i dr. Goldenberga.

Nagrody firm: „Kodak” A. Pippel A. Frydman, J. Morgenstern otrzymali pp. J. Richter, E. Szarf, Dziedzicki i Skwarczyński.

Organizatorom Komisji Sędziowskiej wyrazić należy całkowite uznanie za poniesiony trud i umiejętne zorganizowanie Wystawy. Podkreślić należy również ofiarność wspomnianych wyżej firm fotograficznych, które z życzliwością odniosły się do tej pięknej i pożytecznej imprezy.

Dowiadujemy się, że Wystawa otwarta będzie jeszcze przez piątek i sobotę.

Trzy pożary w Łodzi

W fabryce przy ulicy Wólczańskiej 50 należącej do T-wa Akc. Wilhelma Lurkensa wybuchł w dniu wczorajszym w godzinach przedpołudniowych pożar w oddziale grempli. Pożar powstał skutkiem iskry od tarcia maszyny.

Natychmiast na miejsce przybyły zaalarmowane II i III oddziały straży ogniowej które przystąpiły do gaszenia pożaru.

Akcja ratownicza trwała przeszło godzinę. Straty wynoszą około 5,000 zł.

W dniu wczorajszym wezwany został I oddział straży ogniowej na ulicę Wólczańską Nr. 27, do posesji fabrycznej która przed kilkoma dniami paliła się, jak o tem donosiliśmy.

Okazało się iż tym razem ogień powstał w mieszkaniu właściciela posesji p. Ungerera. Pożar ugaszono po kilku minutach.

W dniu wczorajszym wybuchł pożar w domu Nr. 40, przy ulicy Piotrkowskiej w mieszkaniu należącym do Jakóba Morgensteina. Pożar powstał skutkiem zapalenia się smoły w beczie od iskry która wyleciała z pieca.

Ogień po kilku minutach ugasił II oddział straży. (p)

TRUP DZIECKA W KUPIE SZMAT

Tajemnicze zwłoki dziecka na strychu domu przy ul. Cegielnianej

W dniu wczorajszym dom przy ulicy Cegielnianej 40 był terenem niezwyklego odkrycia, którem bardzo zainteresowała się policja śledcza.

Otóż w mieszkaniu na trzecim piętrze zajmowanym przez p. Krzywickiego, przeciekał od pewnego czasu sufit, tak że domownikom lało się na głowę.

Powodem tego był jakiś otwór w rezerwoarze, z którego woda lała się na głowę domownikom Krzywickiego.

Ponieważ żadne próby nie pomogły wczorajszym na strych gdzie mieścił

córka Krzywickiego udała się w dniu się rezerwoar, celem skonstatowania gdzie znajduje się owa fatalna dziura.

Kiedy po kilku minutach znalazła ją zaczęła się oglądać za jakimś przedmiotem, którym by mogła otwór zatkać i wtedy wzrok jej padł na kupę szmat leżącą w kącie strychu.

Bez namysłu p. Krzywicka zaczęła szmaty te rozkładać na podłodze strychu pod otworem, gdy wtem wydała okrzyk przerażenia i straciła przytomność.

Okrzyk ten usłyszał ojciec jej, który przypuszczając, że córka została przez kogoś napadnięta pośpieszył na górę z laską w rękę.

Okazało się, że przyczyna przestępstwa p. Krzywickiej była inna, a mianowicie powodem było odkrycie uczynione w kupie szmat.

Podczas rozwijania ich p. Krzywicka skonstatowała, że jedna z nich jest znacznie cięższa od pozostałych, a kiedy rozwinięła ją do połowy ze szmaty wypadł na podłogę szkielet dziecka, który z charakterystycznym chrzęstem rozsypał się po podłodze.

Natychmiast o wypadku tym zawiadomiono V komisariat P. P., który wszczął dochodzenie.

W międzyczasie na miejsce udał się nasz współpracownik celem przeprowadzenia na własną rękę, dochodzenia.

Materiał uzyskany przez naszego współpracownika przedstawia się następująco:

Przed kilkoma laty w domu tym u p. Weide zatrudniona była w charakterze służącej niejaką Andzia, nazwiska której nie ustalono narazie.

Andzia ta przed kilkoma laty urodziła dziecko, płci żeńskiej, które oddała na wychowanie.

Kiedy po pewnym czasie dziecko to oddano jej z powrotem ponieważ owa kobieta, które je miała na wychowaniu wyjechała do Francji Andzia skarżyła się przed sąsiadkami, że nie wie sama co z dzieckiem tym zrobić.

Radzono jej by oddała je do przytulku, ale ambitna dziewczyna nie chciała początkowo o tem słyszeć, żeby dziecko jej poniewierało się po przytulkach. Wreszcie kiedy pp. Weide zagrozili jej wydaleniem ze służby w razie nieoddania dziecka gdzieś dziecko postanowiła pójść do przytulku.

Pewnego dnia faktycznie udała się do przytulku, ale wróciła z dzieckiem oświadczając, że nie chcą go przyjąć do przytulku.

Po dwóch dniach Andzia z radością, miną oświadczyła sąsiadkom, że dziecko zabrała jej siostra do Pabjanic, niestety jednak niedługo trwała jej radość ponieważ po upływie kilku dni dziecko znów wróciło do niej.

Znów upłynęło kilka dni aż wreszcie pewnego dnia Andzia znikła na kilka godzin, a kiedy wróciła oznajmiła sąsiadkom, że dziecko już nie wróci, ponieważ zabrała je jedna pani, której się nadzwyczaj podobało.

Opowieść ta nie znalazła wiary u sąsiadek, pomimo to jednak nie wszczynało żadnych poszukiwań za dzieckiem.

Upłynęło znów kilka tygodni i pewnego dnia Andzia zniknęła również w niewiadomy sposób, nie zawiadamiając nawet o wyjeździe swych chlebodawców.

Jak się dowiadujemy śledztwo policyjne pójdzie najprawdopodobniej w tym kierunku ponieważ dużo poszła i dużo wspólnych danych przemawia za tem, że znaleziony szkielecik należy do dziecka owej Andzi, które zniknęło w tajemniczy sposób. (p)

Przez oświatę do dobrobytu Z działalności Komisji Oświatowej przy Izbie Rzemieślniczej w Łodzi

Komisja Oświatowa wyłoniona na Walnym Zebraniu Izby Rzemieślniczej w dniu 15 listopada b. r. rozpoczęła swą działalność, a nawet odbyła już dwa posiedzenia.

W skład Komisji Oświatowej weszli pp. Radcowie: Jakubiec — przewodniczący, Korczak — zastępca, Chermac, Kaliski, Gugnacka, Glazer, Jarmicki, Rolik, Przygórski, oraz dokooptowani członkowie: Tomaszewski Ks. dr. Roszkowski, Eiger, Piaskowski, Hartglas, Dembowski.

Na obu posiedzeniach Komisja zastanawiała się nad celem i zadaniem swem.

Głównym tematem obrad była sprawa rozszerzenia sieci dokształcających szkół zawodowych w związku z potrzebą kształcenia terminatorów i tworzenia burs dla młodzieży rzemieślniczej, w związku z potrzebą roztoczenia opieki nad nimi.

Komisja Oświatowa zapoznała się z memorjałem jaki Izba wystosowała do Pana Ministra Przemysłu i Handlu, oraz do Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

W memorjale tym Izba domaga się: 1) Powiększenia ilości szkół zawodowych dokształcających 2) zwolnienia od obowiązku okazywania świadectwa z ukoń-

czenia szkoły zawodowej tych terminatorów, którzy mają składać egzamin czeladniczy, a szkół tych nie ukończyli z braku ich w miejscowościach, w których praktykowali; 3) utworzenia kursów skróconych kilkutygodniowych dla terminatorów, po przesłuchaniu których mogliby złożyć egzamin uproszczony przed specjalną komisją i 4) utworzenie przy Izbie Rzemieślniczej Komisji Egzaminacyjnej, wyposażonej w prawo wydawania świadectw eksternom po złożeniu egzaminu.

Komisja postanowiła nie czekając na decyzję władz wpłynąć na cechy, korporacje rzemieślnicze i gminy, aby instytucje te wspólnymi siłami starały się szkoły takie tworzyć. W tym celu postanowiono przesłać do Cechów i Korporacji specjalną instrukcję, jak należy postępować przy zakładaniu szkół.

W związku z potrzebą roztoczenia opieki nad terminatorami komisja postanowiła tworzyć bursy dla młodzieży rzemieślniczej.

W bursach będą urządzane odczyty, zebrania terminatorów, oraz biblioteki.

Bursy prowadzone w ten sposób powinny zdaniem Komisji odciągnąć młodzież rzemieślniczą od ulicy, która wywiera wpływ demoralizujący.

Ujęcie podpalacza który podpalił zagrodę sąsiada przez zemstę

We wsi Kazimierzów, gminy Woźniki, powiatu Piotrkowskiego w zabudowaniach Franciszka Mileczarka wybuchł pożar, od którego spaliła się stodoła drewniana wraz z całymi tegorocznymi zbiorami.

W czasie akcji ratunkowej, znalezione w pobliżu płonącej stodoły, fiaskę po nafcie, co nasunęło podejrzenie, iż pożar wynikł z powodu podpalenia.

Natychmiast więc miejscowy posterunek policji państwowej przeprowadził dochodzenie, które w rezultacie ujawniło sprawcę podpalania, którym był 19-letni Józef Stasiak, mieszkaniec wsi Stradów, gminy Woźniki, który przez zemstę podpalił stodołę Mileczarka.

Stasiaka osadzono w więzieniu w Piotrkowie do dyspozycji władz sądowych. (w)

KINO TEATR
„SYRENA”
ŁÓDŹ ALEKSANDROWSKA 37 TEL. 40-48

Dziś i dni następnych 803

JACK HOLT w filmie pod tyt.

Ostatnia Karawana

w pozostałych rolach głównych, sławni
William Powell i Fred Kohler.

Bohaterstwo zmagania się pionierów w pustyni, o posiadanie życiodajnego elementu: Woda! Woda! Jej odkrycie i posiadanie, jej obrona, pościgię za sobą ofiary ludzkiego życia.

Nadprogram:
Wesoła amerykańska komedia w 2 akt. aktualności filmowe.

Początek seansów w dni powszednie o godz. 4-ej W soboty, niedziela i święta o godz. 12.30 W dni powszednie od godz. 4 do 6 i w niedzielę od 12.30-3 pp. wszystkie miejsca po 30 i 50 groszy. W poniedziałek wszystkie miejsca po 50 i 30 gr. Orkiestra symf. pod batutą p. LEJCZYCKIEGO

Wkrótce: **„OBŁAWA”**
z konkurentem EMILA JANNINGSA GEORGE BANCROFT.

Bank Rzemieślników Łódzkich

w Łodzi

Spółdzielnia z ogr. odp.

Łódź, ul. Kilińskiego 123

(gmach Towarzystwa Rzemieślniczego „Resursa“)

przyjmuje

wkłady oszczędnościowe od jednego złotego za oprocentowaniem, terminowe i na każde żądanie oraz zapisy na udziałowców Banku.

333 **Złatwia wszelkie operacje bankowe.**

„Uczciwy“ inkasent

przywłaszczył sobie 6.000 złotych

Latem roku bieżącego do towarzystwa Kontroli Pożyczek Premjowych zgłosił się niejaki Fiszal Zylberwasser zamieszkały w Tomaszowie przy Placu Kościuszki 3, który zaofiarował swe usługi w charakterze inkasenta na m. Tomaszów. Oferta jego została przyjęta i Zylberwasser począł pieniądze inkasować. W ostatnim czasie kierownik Towarzystwa w Łodzi stwierdził że pieniądze z Tomaszowa nie wpływają wobec czego wysłał kilka mandatów pod adresem Zylberwassera.

Listy jednak przysły z powrotem ponieważ okazało się iż Zylberwasser wyjechał z Tomaszowa w niewiadomym kierunku. O powyższem zameldowano w policji która wszczęła energiczne dochodzenie celem ujęcia nieuczciwego inkasenta.

TEATR SWIETLNY 805

„CASINO”

Dziś i dni następnych

Film wzbudzający najwyższy podziw realizmem tematu gry aktorskiej i reżyserji według rozgłośnego dzieła

ARTURA SCHNITZLERA

Panna Elza

W rolach głównych

Elżbieta Bergner

Albert Steinrück

Albert Basserman

Jack Trevor

Nad program: **Aktualności filmowe**

Instrukcja muzyczna układu p. **L. KANTORA**

Początek seansów o godz. 4.30 6, 8, 10.

Sprawa ubezpieczenia majstrów fabrycznych

Wyjaśnienie dyrektora Zakł. Ubezpie. Pr. Umysł. w Warszawie

W dniu wczorajszym przybył z Warszawy do naszego miasta Dyrektor Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Warszawie p. Siwik w towarzystwie naczelnika wydziału ogólnego p. Dabulewicz.

Powodem przyjazdu p. dyr. Siwika do Łodzi była sprawa ubezpieczenia majstrów fabrycznych, która jak wiadomo spotkała się z energicznym sprzeciwem przemysłowców.

Po przyjeździe do Łodzi p. dyr. Siwik odbył konferencję z inspektorami zakładu ubezpieczeń w Łodzi.

Na konferencji tej p. dyr. Siwik wyjaśnił, że Ministerstwo w tej sprawie sprecyzowało swe stanowisko i wyjaśniło tezy Ministerstwa w tej sprawie.

Następnie p. dyr. Siwik wyjaśnił, że za pracowników umysłowych nie należy uważać i — tem samem nie pociągać do obowiązku ubezpieczenia:

1) drukarzy (t. zw. podmajstrzych

drukarskich) zatrudnionych przy maszynach drukarskich,

2) rytowników (grawerów) zatrudnionych rytowaniem wzoru na stalowym walcu.

Natomiast za pracowników umysłowych podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu należy uważać:

1) „Majstrów na krosnach” jeżeli ponoszą odpowiedzialność za całość pracy grupy robotników i nie są zajęci przemawianiem pracą fizyczną,

2) Majstrów, względnie podmajstrzych w przędzalni, farbarni i wykończalni o ile odpowiadają jednemu z dwóch zasadniczych warunków sformułowanych niżej pod punktem a lub b,

a) o ile są odpowiedzialni za całość pracy powierzonej im grupy robotników i nie wykonują sami pracy fizycznej względnie wykonują ją przygodnie lub też:

b) o ile spełniają w stosunku do robotników czynności nadzorcze i administracyjne jako to dysponują pracą robotników, faktycznie decydują o ich przyjęciu, zwolnieniu, o wysokości ich zarobku dokonywują obliczeń zarobków robotniczych, faktycznie decydują o nakładaniu na robotników kar i t. d.

Odnosnie pracowników wymienionych pod punktem 2 należy podkreślić, iż dla zaliczenia ich do kategorii pracowników umysłowych wystarczy jeśli odpowiadają warunkom wyszczególnionym w punkcie a, lub b. (p)

Zuchwałę włamanie w Radogoszczu

Ubiegłej nocy niewykryci dotąd sprawcy dokonali zuchwałego włamania do mieszkania niejakiego Marjana Dobrzyńskiego w Radogoszczu przy ulicy Paderewskiego Nr. 4.

Przestępcy po wyłamaniu zamków wtargnęli do mieszkania i skradli różne rzeczy na ogólną sumę przeszło 2,000 zł. Po dokonaniu rabunku włamywacze zbiegli niepostrzeżenie.

Kradzież sprostozono dopiero dziś rano i natychmiast dano znać posterunkowi policyjnemu w Radogoszczu.

Dla najbiedniejszych dzieci

Powszechny obowiązek pomocy słabszym

W dniach Świąt Bożego Narodzenia tradycyjnym zwyczajem, głos uczucia bierze górę nad mądrością dnia codziennego, którą dyktują nieublagane prawa walki o byt. W dniach świątecznych przystęp do serc ludzkich łatwiejszy jest niż kiedykolwiek, a polski opłatek łączy w harmonji serca wszystkich członków rodziny.

Bieda panosząca się wśród najuboższych, dotkliwiej, niż zwykle, w dniu wigilijnym daje się we znaki. W roku bieżącym rządowa akcja pomocy dla bezrobotnych, zainicjowana poza obowiązkiem ustawowym, usunie choć w części doroczną nędzę zimową. Wszystkie te niedomagania, kłopoty i nieszczyścia, będące udziałem starszych, nie powinny zakłócić pogody dni świątecznych najmłodszemu pokoleniu, które, jako wyrosłe już w niepodległej ojczyźnie, winno z ufnością wstępować w świat.

Minister Pracy i Opieki Społecznej, jako urzędowy opiekun dzieci, zwrócił się do podległych mu zakładów opiekuńczych, aby tegoroczne święta Bożego Narodzenia obchodzone były bardziej uroczysto, niż w latach ubiegłych. W każdym zakładzie ma być urządzona choinka, a do wiecejzy wigilijnej ma zasiąść pospół personel wychowawczy, wychowankowie, oraz goście t. j. siostry i bracia wychowanków.

Obowiązkiem wychowawców będzie pouczyć dzieci, że obchodzą święta w niepodległej ojczyźnie, której siła leży w powszechnem zbrataniu się jej obywateli. Poza zakładami opiekuńczymi są jesz-

cze dzieci ubogie, którym rodzice nie będą w stanie sprawić wiecejzy wigilijnej i choinki. Tym dzieciom pospieszą z pomocą instytucje samorządowe i stowarzyszenia społeczne, a przygotowaniem choinek dla nich zajmą się rówieśnicy z zakładów opiekuńczych.

Inicjatywa ministra Pracy i Opieki Społecznej wywołać musi żywe echo wśród instytucji, którym misja ta została powierzona. Niechaj prynciownie ostrożnie chłod dobroczynnej obojętności, jeszcze gdzieś się błakający. Dzieci, zgromadzone, przy wiecejzy wigilijnej, winny czuć ciepło opieki państwa, które widzi w nich gwarancję przyszłej Polski.

Tembardziej o tem nie mogą zapominać starsi. Dawniejsze pojęcia pomocy bliźniemu, wyrażające się w lasce dobroczynności, ustępują na rzecz powszechnego obowiązku pomocy słabszemu, co w pierwszym rzędzie leży w interesie państwa.

O. Sp.

KINO ZACHĘTA

Z GIERSKĄ 26

Dzisiaj i dni następnych

Korona arcydzieł sztuki filmowej p. t.

METROPOLIS

Najpotężniejszy z monumentalnych superfilmów dotychczasowej produkcji

Rolę główną odtwarza

BRYGIDA HELM

Wkrótce NIBELUNGI

Oczątek w dni powszednie o g. 4 pp. — W soboty niedziela i święta o g. 1 w pol. — Ceny miejsc w dni powszednie: I i II m. 40 gr. II i III balkon 60 gr. I i II m. 1.00 — NA NASTĘPNE SEANSE w dni powszednie: III 70 gr., II i balkon 90 gr., I m. 1.10, I m. 1.50 w soboty niedziela i święta III m. 80 gr., II i balkon 1.10, I m. 1.40, I m. 1.80

Zuchwałę włamanie w Radogoszczu

Ubiegłej nocy niewykryci dotąd sprawcy dokonali zuchwałego włamania do mieszkania niejakiego Marjana Dobrzyńskiego w Radogoszczu przy ulicy Paderewskiego Nr. 4.

Przestępcy po wyłamaniu zamków wtargnęli do mieszkania i skradli różne rzeczy na ogólną sumę przeszło 2,000 zł. Po dokonaniu rabunku włamywacze zbiegli niepostrzeżenie.

Kradzież sprostozono dopiero dziś rano i natychmiast dano znać posterunkowi policyjnemu w Radogoszczu.

Subsydium na remont ulic otrzymał magistrat m. Piotrkowa

Urząd Wojewódzki w Łodzi Okr. Dyrekcja Robót Publicznych zawiadomiła magistrat m. Piotrkowa, że Min. Rob. Publ. przekazało do dyspozycji magistratu subsydium w sumie 100.000 złotych, która to suma przeznaczona jest na renowację nawierzchni na ulicach miasta Piotrkowa.

W związku z tem magistrat, korzystając ze sprzyjającej pogody zamierza jeszcze w roku bież. przystąpić do naprawy ulic Piłsudskiego, Wolborskiej i Szydłowskiej. (w)

◆ SŁOŃCE ◆

Napiórkowskiego 28

Dzisiaj i dni następnych

Noc Poślubna

Symfonia piękna, miłości i poświęcenia

W roli głównej:

HARRY LIEDTKE
LILI DAMITA
PAWEŁ RICHTER

??? Następnym program: ???

„Tajny Kurjer”

poątek w dni powszednie od godz. 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 57, 59, 61, 63, 65, 67, 69, 71, 73, 75, 77, 79, 81, 83, 85, 87, 89, 91, 93, 95, 97, 99, 101, 103, 105, 107, 109, 111, 113, 115, 117, 119, 121, 123, 125, 127, 129, 131, 133, 135, 137, 139, 141, 143, 145, 147, 149, 151, 153, 155, 157, 159, 161, 163, 165, 167, 169, 171, 173, 175, 177, 179, 181, 183, 185, 187, 189, 191, 193, 195, 197, 199, 201, 203, 205, 207, 209, 211, 213, 215, 217, 219, 221, 223, 225, 227, 229, 231, 233, 235, 237, 239, 241, 243, 245, 247, 249, 251, 253, 255, 257, 259, 261, 263, 265, 267, 269, 271, 273, 275, 277, 279, 281, 283, 285, 287, 289, 291, 293, 295, 297, 299, 301, 303, 305, 307, 309, 311, 313, 315, 317, 319, 321, 323, 325, 327, 329, 331, 333, 335, 337, 339, 341, 343, 345, 347, 349, 351, 353, 355, 357, 359, 361, 363, 365, 367, 369, 371, 373, 375, 377, 379, 381, 383, 385, 387, 389, 391, 393, 395, 397, 399, 401, 403, 405, 407, 409, 411, 413, 415, 417, 419, 421, 423, 425, 427, 429, 431, 433, 435, 437, 439, 441, 443, 445, 447, 449, 451, 453, 455, 457, 459, 461, 463, 465, 467, 469, 471, 473, 475, 477, 479, 481, 483, 485, 487, 489, 491, 493, 495, 497, 499, 501, 503, 505, 507, 509, 511, 513, 515, 517, 519, 521, 523, 525, 527, 529, 531, 533, 535, 537, 539, 541, 543, 545, 547, 549, 551, 553, 555, 557, 559, 561, 563, 565, 567, 569, 571, 573, 575, 577, 579, 581, 583, 585, 587, 589, 591, 593, 595, 597, 599, 601, 603, 605, 607, 609, 611, 613, 615, 617, 619, 621, 623, 625, 627, 629, 631, 633, 635, 637, 639, 641, 643, 645, 647, 649, 651, 653, 655, 657, 659, 661, 663, 665, 667, 669, 671, 673, 675, 677, 679, 681, 683, 685, 687, 689, 691, 693, 695, 697, 699, 701, 703, 705, 707, 709, 711, 713, 715, 717, 719, 721, 723, 725, 727, 729, 731, 733, 735, 737, 739, 741, 743, 745, 747, 749, 751, 753, 755, 757, 759, 761, 763, 765, 767, 769, 771, 773, 775, 777, 779, 781, 783, 785, 787, 789, 791, 793, 795, 797, 799, 801, 803, 805, 807, 809, 811, 813, 815, 817, 819, 821, 823, 825, 827, 829, 831, 833, 835, 837, 839, 841, 843, 845, 847, 849, 851, 853, 855, 857, 859, 861, 863, 865, 867, 869, 871, 873, 875, 877, 879, 881, 883, 885, 887, 889, 891, 893, 895, 897, 899, 901, 903, 905, 907, 909, 911, 913, 915, 917, 919, 921, 923, 925, 927, 929, 931, 933, 935, 937, 939, 941, 943, 945, 947, 949, 951, 953, 955, 957, 959, 961, 963, 965, 967, 969, 971, 973, 975, 977, 979, 981, 983, 985, 987, 989, 991, 993, 995, 997, 999, 1001, 1003, 1005, 1007, 1009, 1011, 1013, 1015, 1017, 1019, 1021, 1023, 1025, 1027, 1029, 1031, 1033, 1035, 1037, 1039, 1041, 1043, 1045, 1047, 1049, 1051, 1053, 1055, 1057, 1059, 1061, 1063, 1065, 1067, 1069, 1071, 1073, 1075, 1077, 1079, 1081, 1083, 1085, 1087, 1089, 1091, 1093, 1095, 1097, 1099, 1101, 1103, 1105, 1107, 1109, 1111, 1113, 1115, 1117, 1119, 1121, 1123, 1125, 1127, 1129, 1131, 1133, 1135, 1137, 1139, 1141, 1143, 1145, 1147, 1149, 1151, 1153, 1155, 1157, 1159, 1161, 1163, 1165, 1167, 1169, 1171, 1173, 1175, 1177, 1179, 1181, 1183, 1185, 1187, 1189, 1191, 1193, 1195, 1197, 1199, 1201, 1203, 1205, 1207, 1209, 1211, 1213, 1215, 1217, 1219, 1221, 1223, 1225, 1227, 1229, 1231, 1233, 1235, 1237, 1239, 1241, 1243, 1245, 1247, 1249, 1251, 1253, 1255, 1257, 1259, 1261, 1263, 1265, 1267, 1269, 1271, 1273, 1275, 1277, 1279, 1281, 1283, 1285, 1287, 1289, 1291, 1293, 1295, 1297, 1299, 1301, 1303, 1305, 1307, 1309, 1311, 1313, 1315, 1317, 1319, 1321, 1323, 1325, 1327, 1329, 1331, 1333, 1335, 1337, 1339, 1341, 1343, 1345, 1347, 1349, 1351, 1353, 1355, 1357, 1359, 1361, 1363, 1365, 1367, 1369, 1371, 1373, 1375, 1377, 1379, 1381, 1383, 1385, 1387, 1389, 1391, 1393, 1395, 1397, 1399, 1401, 1403, 1405, 1407, 1409, 1411, 1413, 1415, 1417, 1419, 1421, 1423, 1425, 1427, 1429, 1431, 1433, 1435, 1437, 1439, 1441, 1443, 1445, 1447, 1449, 1451, 1453, 1455, 1457, 1459, 1461, 1463, 1465, 1467, 1469, 1471, 1473, 1475, 1477, 1479, 1481, 1483, 1485, 1487, 1489, 1491, 1493, 1495, 1497, 1499, 1501, 1503, 1505, 1507, 1509, 1511, 1513, 1515, 1517, 1519, 1521, 1523, 1525, 1527, 1529, 1531, 1533, 1535, 1537, 1539, 1541, 1543, 1545, 1547, 1549, 1551, 1553, 1555, 1557, 1559, 1561, 1563, 1565, 1567, 1569, 1571, 1573, 1575, 1577, 1579, 1581, 1583, 1585, 1587, 1589, 1591, 1593, 1595, 1597, 1599, 1601, 1603, 1605, 1607, 1609, 1611, 1613, 1615, 1617, 1619, 1621, 1623, 1625, 1627, 1629, 1631, 1633, 1635, 1637, 1639, 1641, 1643, 1645, 1647, 1649, 1651, 1653, 1655, 1657, 1659, 1661, 1663, 1665, 1667, 1669, 1671, 1673, 1675, 1677, 1679, 1681, 1683, 1685, 1687, 1689, 1691, 1693, 1695, 1697, 1699, 1701, 1703, 1705, 1707, 1709, 1711, 1713, 1715, 1717, 1719, 1721, 1723, 1725, 1727, 1729, 1731, 1733, 1735, 1737, 1739, 1741, 1743, 1745, 1747, 1749, 1751, 1753, 1755, 1757, 1759, 1761, 1763, 1765, 1767, 1769, 1771, 1773, 1775, 1777, 1779, 1781, 1783, 1785, 1787, 1789, 1791, 1793, 1795, 1797, 1799, 1801, 1803, 1805, 1807, 1809, 1811, 1813, 1815, 1817, 1819, 1821, 1823, 1825, 1827, 1829, 1831, 1833, 1835, 1837, 1839, 1841, 1843, 1845, 1847, 1849, 1851, 1853, 1855, 1857, 1859, 1861, 1863, 1865, 1867, 1869, 1871, 1873, 1875, 1877, 1879, 1881, 1883, 1885, 1887, 1889, 1891, 1893, 1895, 1897, 1899, 1901, 1903, 1905, 1907, 1909, 1911, 1913, 1915, 1917, 1919, 1921, 1923, 1925, 1927, 1929, 1931, 1933, 1935, 1937, 1939, 1941, 1943, 1945, 1947, 1949, 1951, 1953, 1955, 1957, 1959, 1961, 1963, 1965, 1967, 1969, 1971, 1973, 1975, 1977, 1979, 1981, 1983, 1985, 1987, 1989, 1991, 1993, 1995, 1997, 1999, 2001, 2003, 2005, 2007, 2009, 2011, 2013, 2015, 2017, 2019, 2021, 2023, 2025, 2027, 2029, 2031, 2033, 2035, 2037, 2039, 2041, 2043, 2045, 2047, 2049, 2051, 2053, 2055, 2057, 2059, 2061, 2063, 2065, 2067, 2069, 2071, 2073, 2075, 2077, 2079, 2081, 2083, 2085, 2087, 2089, 2091, 2093, 2095, 2097, 2099, 2101, 2103, 2105, 2107, 2109, 2111, 2113, 2115, 2117, 2119, 2121, 2123, 2125, 2127, 2129, 2131, 2133, 2135, 2137, 2139, 2141, 2143, 2145, 2147, 2149, 2151, 2153, 2155, 2157, 2159, 2161, 2163, 2165, 2167, 2169, 2171, 2173, 2175, 2177, 2179, 2181, 2183, 2185, 2187, 2189, 2191, 2193, 2195, 2197, 2199, 2201, 2203, 2205, 2207, 2209, 2211, 2213, 2215, 2217, 2219, 2221, 2223, 2225, 2227, 2229, 2231, 2233, 2235, 2237, 2239, 2241, 2243, 2245, 2247, 2249, 2251, 2253, 2255, 2257, 2259, 2261, 2263, 2265, 2267, 2269, 2271, 2273, 2275, 2277, 2279, 2281, 2283, 2285, 2287, 2289, 2291, 2293, 2295, 2297, 2299, 2301, 2303, 2305, 2307, 2309, 2311, 2313, 2315, 2317, 2319, 2321, 2323, 2325, 2327, 2329, 2331, 2333, 2335, 2337, 2339, 2341, 2343, 2345, 2347, 2349, 2351, 2353, 2355, 2357, 2359, 2361, 2363, 2365, 2367, 2369, 2371, 2373, 2375, 2377, 2379, 2381, 2383, 2385, 2387, 2389, 2391, 2393, 2395, 2397, 2399, 2401, 2403, 2405, 2407, 2409, 2411, 2413, 2415, 2417, 2419, 2421, 2423, 2425, 2427, 2429, 2431, 2433, 2435, 2437, 2439, 2441, 2443, 2445, 2447, 2449, 2451, 2453, 2455, 2457, 2459, 2461, 2463, 2465, 2467, 2469, 2471, 2473, 2475, 2477, 2479, 2481, 2483, 2485, 2487, 2489, 2491, 2493, 2495, 2497, 2499, 2501, 2503, 2505, 2507, 2509, 2511, 2513, 2515, 2517, 2519, 2521, 2523, 2525, 2527, 2529, 2531, 2533, 2535, 2537, 2539, 2541, 2543, 2545, 2547, 2549, 2551, 2553, 2555, 2557, 2559, 2561, 2563, 2565, 2567, 2569, 2571, 2573, 2575, 2577, 2579, 2581, 2583, 2585, 2587, 2589, 2591, 2593, 2595, 2597, 2599, 2601, 2603, 2605, 2607, 2609, 2611, 2613, 2615, 2617, 2619, 2621, 2623, 2625, 2627, 2629, 2631, 2633, 2635, 2637, 2639, 2641, 2643, 2645, 2647, 2649, 2651, 2653, 2655, 2657, 2659, 2661, 2663, 2665, 2667, 2669, 2671, 2673, 2675, 2677, 2679, 2681, 2683, 2685, 2687, 2689, 2691, 2693, 2695, 2697, 2699, 2701, 2703, 2705, 2707, 2709, 2711, 2713, 2715, 2717, 2719, 2721, 2723, 2725, 2727, 2729, 2731, 2733, 2735, 2737, 2739, 2741, 2743, 2745, 2747, 2749, 2751, 2753, 2755, 2757, 2759, 2761, 2763, 2765, 2767, 2769, 2771, 2773, 2775, 2777, 2779, 2781, 2783, 2785, 2787, 2789, 2791, 2793, 2795, 2797, 2799, 2801, 2803, 2805, 2807, 2809, 2811, 2813, 2815, 2817, 2819, 2821, 2823, 2825, 2827, 2829, 2831, 2833, 2835, 2837, 2839, 2841, 2843, 2845, 2847, 2849, 2851, 2853, 2855, 2857, 2859, 2861, 2863, 2865, 2867, 2869, 2871, 2873, 2875, 2877, 2879, 2881, 2883, 2885, 2887, 2889, 2891, 2893, 2895, 2897, 2899, 2901, 2903, 2905, 2907, 2909, 2911, 2913, 2915, 2917, 2919, 2921, 2923, 2925, 2927, 2929, 2931, 2933, 2935, 2937, 2939, 2941, 2943, 2945, 2947, 2949, 2951, 2953, 2955, 2957, 2959, 2961, 2963, 2965, 2967, 2969, 2971, 2973, 2975, 2977, 2979, 2981, 2983, 2985, 2987, 2989, 2991, 2993, 2995, 2997, 2999, 3001, 3003, 3005, 3007, 3009, 3011, 3013, 3015, 3017, 3019, 3021, 3023, 3025, 3027, 3029, 3031, 3033, 3035, 3037, 3039, 3041, 3043, 3045, 3047, 3049, 3051, 3053, 3055, 3057, 3059, 3061, 3063, 3065, 3067, 3069, 307

ROZRYWKA i ODPOCZYNEK PO PRACY

TEATR KINO WIDOWISKA RADJO

TEATRY

Teatr Miejski: — Dzielný Wojak Szwjck.
Teatr Popularny: — Kwadratura Kola.
Teatr Kameralny: Bronx—Express.

CO GRAJĄ W KINACH

Bajka: — Uśmiech losu.
Kapitol: — Zapomnisz o mnie.
Lasino: — Panna Elza.
Lorso: — Szalony jeździec.
Lzary: — W niewoli u szejka.
Lra: — Zdobywca serc.
Grand—Kino: — Hrabia Monte Christo.
Luna: — W tajgach Sybiru.
Mimoza: — Miłość kozaka.
Ddeon: — Pewien młody człowiek.
Palace: — Przygoda jednej nocy.
Resursa: — O świecie.
Raj: — Kohn i Kelly w Haremie.
Rłonce: — Noc poślubna.
Spółdzielnia: — Białe róże.
Splendid: — Śpiewający błazen.
Syrena: — Ostatnia karawana.
Uciecha: — Prezydent.
Wodewil: — Ostatni romans.
Venus: — Tajemniczy obrońca.
Zachęta: — Metropolis.

TEATR POPULARNY.

Ogrodowa 18.
„KWADRATURA KOLA”.
Dziś, piątek, sobota i niedziela dwa razy i do wtorku włącznie bawić będzie publiczność wesoła komedia proletariacka W. Katajewa „Kwadratura kola” z Waczyńską, Sciborową, Staszewskim i Tatarskim. Ewolucje taneczne artystki baletu warszawskiego Marysi Bargielkiej.

ZA DAWNYCH DOBRYCH CZASÓW.

W środę dn. 18 b. m. premiera wesołego stylowego wodewilu „Za dawnych dobrych czasów” popularnego współczesnego kompozytora wileńskiego R. Stolca. Reżyseruje Wł. Ziemiński. Udział biorą: M. i A. Zabeżyński, Relewicz Ziemińska, Bronowska, Pluciński, Górecki, Warchałowski i inni.

„KOPCIUSZEK”.

W sobotę popołudniu i w niedzielę o 1,30 barwna i efektowna pierwszorzędnie wystawiona bajka dla dzieci „Kopciuszek”. Śpiewy, tańce, efekty czarodziejskie i żywe zwierzęta.

TEATR GEYEROWSKI

Piotrkowska 295.
W sobotę i w niedzielę dwa razy ostatnie przedstawienia „Skalmierzanek” w premierowej obsadzie.

TEATR KAMERALNY.

Traugutta Nr. 1.
Dzisiejsza premiera „BRONX—EXPRESSU”.
Dziś piątek prawdziwie atrakcyjna premiera głośnej amerykańsko żydowskiej komedji Ossipa Dymowa „Bronx — Express która tak dzięki oryginalnemu ujęciu, jak i nazwisku autora jednego z najpopularniejszych pisarzy rosyjsko — żydowskich, wzbudziła wielkie zainteresowanie. Reżyseruje i główną rolę odtwarza L. Zbuc ki. Grają: Biskupska, Faleńska, Marcinowska, Bogdanowicz, Daniłowicz, Scibor, Matuszkiewicz i Warchałowski.

TEATR MIEJSKI.

„DZIELNY WOJAK SZWEJK”.
Dziś w piątek o godz. 8,30 wieczorem „Dzielny Wojak Szwjck”.

„ARTYŚCI”.

Jutro o godz. 4 popołudniu po cenach najniższych „Artyści”.

„ŁÓDŹ NA SCENIE”.

Jutro w sobotę o godz. 8,30 wieczorem premiera sztuki nowego autora polskiego A. Szenberga p. t. „Król Bawełny”.

Bilety do nabycia w kasie zamawiań w kwiaciarni Salwy, Moniuszki 2, od 10 rano do 7 wieczorem bez przerwy.

„STAŚ LOTNIKIEM CZYLI TAJEMNICE LALEK”.

W najbliższą niedzielę dn. 15-go b. m. o godz. 12 w pol. po raz drugi dla dzieci i młodzieży ciekawa barwna komedjo — bajka „Staś lotnikiem czyli Tajemnice lalek”.

Ceny najniższe od 50 gr.
Bilety już do nabycia w kasie Moniuszki 2.

KINO MIMOZA TEATR

UL. KILIŃSKIEGO Nr. 178

Od wtorku dnia 10 do poniedziałku dnia 16 grudnia 1929 roku wł.

„Miłość Kozaka”

Najwspanialsze arcydzieło świata osnute na tle powieści LWA TOŁSTOJA

Do powyższego obrazu został zaangażowany oryginalny CHOR UKRAIŃSKI który odśpiewa pieśni kozackie i hymny.

W roli głównej JOHN GILBERT

Następny program:

Zyciowe Rozbitki.

Teatr Miejski

Z widowisk teatralnych dla dzieci
”Staś — Lotnikiem czyli Tajemnica Lalek”
Komedjo-bajka w 4-ch aktach Remusa

Spółczesny polski repertuar sceniczny, przeznaczony dla dzieci, trąci myślą. Naszym milusińskim, stanowiącym bodaj najwzdzięniejszą pod słońcem publiczność, w wieku radja, samolotów i samochodów nie mogą już wystarczyć dotychczasowe szablonowe komedjki...

I dzieci pragną widzieć coś nowego, nietylko baśni, które im tyle razy już opowiadano. Teatr dla dzieci musi również podążać za duchem czasu. Takie postulaty najmłodszych teatromanów wziął sobie mocno do serca autor komedjo-bajki p. t. „Staś—Lotnikiem”, jeden z dziennikarzy łódzkich, ukrywający się pod pseudonimem Remus, i napisał zaiste społeczną sztukę dla dzieci, wystawioną w ubiegłą niedzielę po raz pierwszy w łódzkim teatrze Miejskim.

Jest to rzeczywiście sensacją dla dzieciarni naszej. Bo też kiedy widziały one dotychczas w teatrze „prawdziwy” samolot, którym podróżuje Staś i sztuczny żołnierz, kiedy widziały one „prawdziwy” komisarjat policji i tyle innych zajmujących, emocjonujących atrakcyj, jakich do-

starczyło im to zajmujące, arcyciekawe, barwne widowisko...

Sztuka napisana jest z rzetelnym talentem i poczuciem zarówno sceny jak też wymogów umysłu dziecięcego. To też rozbawiona widownia rozbrzmiewała raz po razie huraganami śmiechu i zadowolenia, świadczącymi wymownie, jak dalece autor przemówił do serc i umysłów swej publiczności...

Widowisko było grane i wystawione bez zarzutu. P. p. Mroziński i Hajduga w rolach sztukmistrza podwórkowego i katoryniarza, Niemirzanka i Woszczerowicz jako Staś i żołnierz, oraz wszyscy pozostali wykonawcy, nie wylaczając p. Jakubińskiej w roli swariwej chłopki oraz Wiercińskiej — romantycznej baletnicy — byli gorąco oklaskiwani przez rozbawioną widownię.

„Staś lotnikiem” powtórzony będzie przez szereg przyszłych niedziel i niewątpliwie cieszyć się będzie i nadal zasłużonym powodzeniem.

L. M-i.

CO USŁYSZYMY DZIS PRZEZ RADJO

PROGRAM WARSZAWSKI 13 grudnia.

11,58 — 12,5 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego. Hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie.
12,05 — 13,10 — Koncert z płyt gramofonowych.
13,10 — Komunikat meteorologiczny.
13,20 — 15,00 — Przerwa.
15,00 — Komunikat gospodarczy.
15,20 — Przegląd wydanictw periodycznych omówi prof. Henryk Mościcki.
15,45 — Komunikat Gównego Związku Straży Pożarnych.
16,15 — 17,15 — Muzyka z płyt gramofonowych.
17,15 — Pogadankę radjoamatorską wygłowi dr. Marjan Henzel.
17,45 — Koncert chóru syberyjskiego pod dyr. E. Tomaszewskiego.
18,45 — Rozmaitości.
19,10 — Giełda rolnicza.
19,25 — 19,10 — Muzyka z płyt gramofonowych.
19,58 — 20,00 — Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego.
20,00 — Odczytanie programu na dzień następnny.
20,05 — Pogadanka muzyczna — p. Karol Stromenger.
20,15 — Koncert symfoniczny z Filharmonji Warszawskiej. Wykonawcy: Orkiestra filharmoniczna, Georges Georges (dyrekcja) i Egon Petri (fortepian). Po transmisji komunikaty: meteorologiczny, policyjny, sportowy, „Ostatnia fala”, komunikaty Polskiej Agencji Telegraficznej (PAT) oraz retransmisje ze stacji zagranicznych.

KINO TEATR
BAJKA
FRANCISZKARSKA

Dziś i dni następnych

Arcydzieło polskiej sztuki kinematograficznej

UŚMIECH
LOSU

Według głośnej powieści L. PERZYŃSKIEGO
W rolach głównych:

JADWIGA SMOSARSKA
KAZIMIERZ JUNOSZA-
STĘPOWSKI
JÓZEF WĘGRZYN

ozątek codz. o g. 4 30 pp. w soboty niedzieli i święta o g. 1 pp
Ceny wszystkich miejsc na pierwszym seansie 50 gr.

Orkiestra powiększona pod batutą
A. RICHTERA

Dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: SS-rów Wójcickiego (Napiórkowskiego 27), W. Danieleckiego (Piotrkowska 127), P. Iluickiego i J. Cymera (Włoczańska 37), SS-rów Leinwebera (Plac Wolności 2), SS-rów Hartmana (Młynarska 1), J. Kahana (Aleksandrowska 81) (w)

ZYCIE
ZACZYNA SIĘ JUTRO...

Od wtorku 10 grudnia,
WIELKA PREMERA!

amerykańskiego arcydzieła, malującego dramat wsi i miast polskich w czasie wielkiej wojny.

IWAN MOZZUCHIN

Niezapomniany „Kurjer Carski”, bohater „Golgoty Uczciwej Kobiety”

wraz z MARY PHILBIN

iako „CÓRKA RABINA” w filmie p. t.

ZDOBYWCZA SERC
(czyli CÓRKA RABINA)

Najpiękniejsza epopea ludzkich namiętności. Mars, bóg wojny w swych barbarzyńskich barczach. Kamienowanie grzesznicy. Dzika brutalna miłość rosyjskiego księcia do naiwnej i pięknej dziewczyny.

Passe-partout i wolne wejścia nieważne

Początek seansów w dni powszednie o godz. 4,30 pp., w sobotę i niedzielę o godz. 12,30 pp.

KINO ERA TEATR

daw. „FLORA” Zawiszy 22. (Bałuty).

